

DAUGELI ŽMONIŲ JAUDINUSI SAVAITE

MACARTHURAS VISOS ŽMONIJOS DĖMESIO CENTRE. SKĖTIS PREZIDENTUI TRUMANUI. PARYŽIU JE VAKARIEČIAI EINA Į NUOLaidas. AZIJOJE AMERIKOS POLITIKA NEKINTA. ITALIJOJE SUSI JUNGĖ SOCIALISTAI. TRYGVE LIE PAS TITO.

Praejusią savaitę visą žmonių vis dar giliai tebejaudino žymiojo karo vado generolo MacArthuro atstatymas iš Jungtinių Tautų Organizacijos vyriausiojo karo vado Korejoje ir vyriausiojo Amerikos okupacinės valdžios viršininko pareigas Japonijoje.

Nors JAV prezidentas Trumanas padarė plačius išaiškinimus per radiją, tačiau

susinervinimo ir nerimo būsena viešpatavo ne tik tai Amerikoje, bet visoje žmonijoje.

Pažymėtina ši būsena, nes panašios būsenos žmonija niekuomet dar nebuvo išgyvenusi.

Trumanas aiškiai per radiją pasakė, kad MacArthuro laikysena, jo pareiškimai nesuderinami ne su JTO, nei su JAV politika. Jis sako, kad MacArthuro veiksmas tiesiog kenkia tai JTO ir JAV suderintai politikai, kurios tikslas

lokalizuoti Korejos karą, neįsplečiant jo į Trečią Pasaulinį karą.

Tuo tarpu MacArthuras, siekias sudaryti antrą frontą Kinijoje ir pulti Kiniją. MacArthuras išitikinimu, siūlymas panaudoti Čiangkaišeko jėgas, karą leisti baigti Azijoje. Jeigu komunistai būtų sumušti Kinijoje, tai jau savaime Maskva nesirytų ir agresija Europoje. Tuo būdu esą galima išvengti Trečiojo Pasaulinio karo.

Trumanas gi yra nuomonės, kad tokis kovos būdas Trečiojo Pasaulinio karo nelikviduos, nes jeigu Maskva jau yra pasiryžusi jį pradėti, tai ir pradės, tačiau tuo atveju ji ir atsakomybę už tai turės. Karas gi Kinijoje galys pareikalauti daug energijos, nes Kinijos milionai yra didžiuliai, o agresijos židiny teliks sveikas ir vėl tęs samokslavimus ir neduos žmonijai taikos gyvenimo.

Gen. MacArthuras, kurio gabumų niekas, išskyrus Maskvą, negincija, išvykdamas iš karo štabo būstinės, pareiškė, kad

jo pasiūlymai siekė karą ne išplėsti, bet garbingai jį laimėti mažiausiu kraujo praliejimu.

Be to, MacArthuras teigia, kad jis turįs savo planus ir juos vykdyti. Dabar generolas, kaip nepaprastai išpopuliarėjusį, norinti panaudoti JAV respublikonų partija sekančioms JAV prezidento rinkimams, prieš demokratų ir prieš Trumaną.

Daugelis amerikiečių tame Trumano žygy žiūri grįžimą vad. „nesipriešinimo“ arba „Miuncheno“ laikų, kuriuos simbolizuoja Chamberlaino išgarsėjęs skėtis. Dabar JAV prezidentas jau gauna siunttas skėčių...

Dar nežinia, kuo gen. MacArthuro atstatymo istorija pasibaigs.

Tačiau reikia konstatuoti, kad šis JTO karo vado atstatymas iš pareigų yra suderintas su JTO daugumos nuomone, o tas reikią, kad dar daugelis JTO valstybių nesupranta tos padėties, kurią jau rimtai vertina JAV.

MacArthuras jau grįžta į Ameriką, kurioje nebuvo jau 14 metų. Apkrautas valstybės pareigomis, jis neturėjo laiko net pavėšėti namie. Šios jo atostogos, reikia spėti, nebus labai ilgos.

Bendrai opinijai formuoti ir dimo kilusios reakcijos. JAV raminti dėl MacArthuro atleisti Valstybės Departamentas padarė oficialų pareiškimą, kad JAV politika Azijos atžvilgiu nekinta.

JAV tebepripažįsta tautinę Kiniją, Kinijos komunistų ir JTO nesutinka įsileisti ir taikos su Japonija sutartį sudarant jų nekvies. Bet šis išaiškinimas bendrosios opinijos nenuramina.

Keturų didžiųjų ministerių pavaduotojai Paryžiuje antras mėnuo nesustaria vien dėl dienotvarkės, tai kaip jie susitars dienotvarkę svarstydami?

Todėl visiems, kas galvoja apie taiką, dabar reikia budėti dėl karo.

Tiesa, dėl dienotvarkės, galimas dalykas, greičiausia susitars. Nematydami jokios išeities, vakariečiai pasiūlė nuolaidas. Kadangi Maskva reikalavo dienotvarkę įtraukti Triesto klausimą, tai vakariečiai su tuo dabar jau sutinka, bet reikalauja, kad dienotvarkė būtų įtrauktas Rumunijos, Bulgarijos ir Vengrijos taikos sutarčių vykdymo klausimas. Reikia abejuoti, kad Maskva su tuo sutiktų. Todėl taikos optimizmui pagrindo nėra.

Tarptautiniai santykiai rieda nuožulniąja plokštuma. Iš

tempimas jų darosi vis didesnis ir opesnis.

Ne dėl ko kito, bet dėl tarptautinio nerimo ir

JTO generalinis sekretorius Trygve Lie lanko Balkanų valstybes.

O ten, kaip anksčiau sakydavo, „parako statinėje“ ir dabar neramu. Prieš Jugoslaviją nuolat samokslauja ir ją provokuoja Maskvos satelitai Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir Albanija. Tito T. Lie pasakė, kad Maskvos satelitai provokuoja karą ir ruošia rimtą agresiją.

Albanijoje visai neramu, nes ten prasidėjęs aiškus pasipriešinimas prieš rusiškuosius okupantus.

Trygve Lie yra užsimojęs aplankyti Graikiją, Turikiją, Izraelį, Egiptą. Tai kelionė, kuri daroma ne be specialių tikslų, nors jie kol kas ir netylimi.

Europoje vis daugiau pastebima konsolidavimosi reiškiniai.

Štai Paryžiuje pradėtas realizuoti Sumano planas, kuriam dalyvauja ir Vakarinė Vokietija. Šios premjeras Adenaueris planą įvertino kaip epochinės reikšmės faktą.

Romoje visą savaitę trukęs suskilusios į tris dalis socialistų partijos kongresas dvi jų šakos sujungė, liko trečioji, ku-

ri bendradarbiauja su komunistais, bet ir šiai teks arba su siliėti su socialistų vienybe, arba likti absorbuotai komunistų, kurie vis dar nenustoja krike.

Maskvos satelituose ne viskas eina pagal planą.

Bulgarijoje nesiseka su kolchozinimu. Ūkininkai priešiasi. Susidaro partizanų grupės, kurios veikia iš miškų. Vengrijoje nesiseka penkmetis. Čekoslovakijoje darbininkai nepasiduoda komunistų diriguojami. Tai Maskvai sunkina savo agresijos planų vykdymą. Nors ir nežinia, kada „negerovių taurė“ bus perpildyta, bet yra aišku, kad ji pildoma.

PRIIMTOS KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS RINKIMŲ Taisyklės.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikin. Organizacinis Komitetas paskutiniame savo posėdyje, 1951 m. balandžio 13 dieną pabaigė svarstyti Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos rinkimų taisyklės ir jas priėmė.

Galutinai sureduotos, šios taisyklės bus paskelbtos Kanados Lietuvių spaudoje.

Atsižvelgiant į įvairias taisyklėse numatytas su krašto tarybos rinkimais susietas datas ir provizoriškai pagal tas datas numatant Krašto Tary-

POLITINIS VEIDRODIS

pagal
naujausį NEWSWEEK periskopa
— Rašo Br. Aušrotas —

Strateginė pažiūra

JAV Karo Aviacija nesiruošia perkelti daug savo bombonešių į naujuosius aerodromus, kuriais ji, lyg žiedu, skubiai apjuosia visą Rusijos plotą. Pentagonas remia savo strategiją tuomi, kad geriau ir saugiau laikyti savuosius B-36 ir B-47 bei ateities B-542 savo namuose. Ir jeigu tik suskambėtų III-jo pasaulinio karo varpas, šie didieji oro milžinai tuoj pakeltų savo sparnus į Anglijos, Ispanijos, Azorų, Spitzbergo, S. Afrikos ir Art. Rytų oro bazes. Jeigu Rusija kurį nors šių taškų išvestų iš rikiuotės, tada bombonešiai pakryptų į strateginius taškus. Praeitų

net keletas dienų ligi prieš taikiniai pajustų smogiamąją JAV atominės energijos kumšį.

Slopinamas Balsas

Pagal dabartines nuotakas yra beveik tikra, kad ir Kongresas palaikys biudžeto paskirstymo komisijos nutarimą, pagal kurį VolfA išplėtimo reikala prašytieji 97.500.000 dol. buvę nukirsti 90 nuoš. Tačiau vyriausybė dės visas pastangas, kad šie fondai būtų grąžinti Senate, kad būtų galima pasiekti priimtina kompromisą Senato — Kongreso paskutiniame sprendimų forume.

Sutvarkymas artėja

Algų lygio palaikymo tarnyba jau turinti savo policiją, kuri netrukus sutvarkys nekilusnias JAV firmas, viliojančias darbininkus aukštesnių atlyginimų pažadais. Joms numatytos šios baudmės: 1. nužeminimas algų ligi numatyto lygio, kurių aukštesnės lubos bus toliau mokamos, kaip valstybiniai mokesčiai vyriausybei; 2. piniginės baudos ir ka lėjimo baudmės ligi 10.000 dol. ir vienerių metų kalėjimo ir 3. gynybos agentūros galės nu laikyti tokioms b-vėms žaliavų tiekimą, kas sugriautų jų biznį.

Aviacijos žinutės

Yra beveik tikra, kad orinio susisiekimo transoceaninės b-vės nužemins turistų pervežimo kainas šių metų rudenį. Ateinantį mėnesį Bermunduose susirenkanti Tarptautinė Orinio Transporto S-ga turėtų šį sumanymą patvirtinti... Piletinė Orinio Patulio O-ja plečia savo programą, kad jos mokiniais būtų keičiamasi ne tik su Atlanto Pakto tautomis, bet ir su Ispanija, Brazilija bei Meksika.

Tarp Sąjungininkų

Ispanijos priėmimas į Atlanto Pakto, nors ir yra labai skubus ir svarbus, tačiau liks ak deminiu klausimu dėl šių priežasčių: 1. Anglija, Prancūzija ir Norvegija tam kietai priešiasi; 2. nei JAV, nei kitos pakto tautos nenorės nešti išlaidų, reikalingų Ispaniją padaryti stipriu sąjungos dalyviu.

Nesutarimai auga

Dabar atrodo, kad spraga tarp Kongreso ir Trumano mažėja, bet vis plečiasi. Vyriausybė tikėjosi, kad Kongreso nariai, grįžę po velykinių atostogų, būsią labiau sukalbami ir rengs vyriausybės norimus įstatymus. Tačiau grįžusieji iš namų nusistatė nerišti savo laimės su Baltaisiais Rūmais. Lauktina, kad Demokratų Partijos drausmė vis labiau smuksianti, iš ko Respublikonai dės kapitalą ateičiai.

Ne toki storžieviai.

Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti, kuris prieš dvejus metus pareiškė, kad komunistai kovos prieš savo kraštą, jeigu kiltų karas su Rusija, dabar taktiškai atsitraukė. Jis sako, kad kompartijos nariai gins Italiją... Už Geležinės Uždangos esąs didžiausias Lenkijos prekybos laivynas, šiuo metų priverstas sumažinti savo plaukiojimus į užsienį, dėl vis mažėjančio jūreivių skaičiaus. Per daug lenkų jūrininkų nušoka nuo savo laivų Skandinavijos uostuose. Vien tik garsusis „Batory“ per 1950 metus neteko 300 vyrų.

Lietuvių namų statybos Montrealy belaukiant

Stebėjusiems š. m. balandžio mėn. Montrealyje Aušros Vartų parapijos salėje vykstantį LN b-vės akcininkų susirinkimą, buvo visai lengva susigaudyti, kas LN bendrovės iki šiol jau yra pasiekta ir kurios kitių tų jai dar tektų pašalinti, siekiant savo užsibrėžtų tikslų realizavimą.

Pirmas įspūdis susirinkime pasidairius ir pasiklausius susidaro gana geras. Atrodo, kad akcininkų tarpe yra daug sumanių ir veiklių asmenų, kurie vis iškelia originalių, bet kartu ir praktiškų sumanymų ir kurie yra visiškai pasiryžę pašalinti iš kelio bet kurias su tiktais kliūtis... Turėdama tokių entuziastų, LN bendrovė gali visokiausiose situacijose rasti išeitį ir visada gal. tikėtis, kad savo užsibrėžtą tikslą pasieks.

Čia kalbamame susirinkime iškilo labai reikšmingas ir paties gyvenimo padiktuotas pasiūlymas — projektas.

Šio pasiūlymo, bendrais bruožais nusakant, esmė yra tokia. Neeikvoti daugiau laiko ir energijos, beieškant kelių ir priemonių didžiuliui kapitalui sudaryti, kurio pakaktų žymiai daliai viso Lietuvių Namų pastato statybai finansuoti. Reikia pradėti tuojau statybą vykdyti pusiau ūkišku būdu, t. y. statyti LNamus dalimis.

Taigi LN akcininkai ir nutarė pirmąjį savo rūmų statybos etapą pradėti, pastatant iš sadinį namą iš Church gatvės, kurio pratęsimu vėliau būtų jau statomas pačios didžiosios salės blokas. Šio pastato įėjimas vėliau ir būtų pagrindinis į didžiąją LNamų salę, tat jame pirmon galvon, skiriama daug vietos vestibuliui, rūbinių, prausykloms ir tp. Be to, kad LN b-vė turėtų šokių tokių pajamų svarbiausią statybos daliai praveisti, (salei įrengti), čia yra numato ma patalpa ir restorano ar svetainės paskirčiai. Viršutinio

gi aukšto (2-ro aukšto) patalpos galės būti naudojamos įvairiems kultūriniais ir pramoginiams tikslams, kaip skaityklai, posėdžiams, sportui ir tp.

Bendrai paėmus, šio fasadinio LN bloko visi išmatavimai ir planai bus daromi su tuo apskaičiavimu, kad šis namas vėliau be jokių reformų ir perstatinėjimų sudarytų vienytytį pastatą su didžiąja LN sale, kai šis pastaroji bus prie jo prijungta.

Beje, kad LN salei būtų galima duoti pačią idealiąją formą, vedami pasitarimai (ir atrodė sėkmingai) su kaimyninio sklypo savininku gauti iš jo dar apie 10 pėdų pailgas ruožas, užmokant jam arba kompensuojant už tai žemę, kuri LN statybai nėra būtina. Šiam ir kitiems su statyba susijusiems klausimams išgildinti susirinkimas išrinko ekspertų komisiją iš pp. inž. Bulotos, inž. Kizio ir M. Lukošiaus. Apie jų atliktus darbus bus progos pasiklausti sekančiame susirinkime, š. m. balandžio mėn. 22 d.

Artimiausiu savo uždaviniu LN b-vės valdybos organai laiko: skubiai surinkti iš dalinių įmokėjusiųjų akcininkų trūkstamus iki pilnos akcijos vertės pinigus. Tai atlikus, LN bendrovės kasa pasipildytų žymia suma ir susidarytų beveik jau pakankamas kapitalas šios dalinės statybos pradžiai.

Antra vertus, senieji Kanados lietuviai — LN šėrininkai teigia, kad patyrimas iš Lietuvių klubo ir kitų panašių statybų rodo, jog visada atsiranda visa eilė naujų šėrininkų, kai tik statybos darbai pradėdami vykdyti.

Baigiant negalima būtų praeiti patyrimais ir pro vieną kitą neigiamą reiškinį, pastebėtą LN b-vės akcininkų susirinkime.

Atrodo, kad akcininkų tarpe užsiliko vienas kitas asmuo,

bos rinkimus apie š. m. rugsėjo mėnesį. Laikin. Organizacinis Komitetas paskutiniame savo posėdyje, 1951 m. balandžio 13 dieną pabaigė svarstyti Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos rinkimų taisyklės ir jas priėmė.

Galutinai sureduotos, šios taisyklės bus paskelbtos Kanados Lietuvių spaudoje.

Atsižvelgiant į įvairias taisyklėse numatytas su krašto tarybos rinkimais susietas datas ir provizoriškai pagal tas datas numatant Krašto Tary-

kuriam žūt būt norėtųsi savo pinigus atsiimti ir iš bendrovės pasitraukti, bet to padaryti neleidžia statutas — konstitucija. Jie savo visokiems „ve to“, ar tai pasirėmę konstitucija arba ankstesnių susirinkimų nutarimais, aiškiai eina prieš daugumos akcininkų valią ir stabdo gerų projektų priėmimą ir realizavimą. Ar neatsirastų priemonių juos iš LN b-vės narių atpalaiduoti, (nes aiškiai matosi, kad jie to tik siekia), sakysime perimant iš jų šėrus kitiems nariams?

Šį sekmadienį (22. IV) LN akcininkų susirinkimas žada būti itin gyvas ir įdomus, nes galutinai nusistatyta išrinkti naują valdybą ir svarstyti naują LN (dalinės statybos) projektą bei jį priimti.

V. Jovaras.

KARAS KOREJOJE

Korejoje vyksta stiprus mušiai, kuriems vadovauja jau naujasis karo vadas gen. Ridghway. Jis jau perėmė iš MacArthuro vadovybę ir Japonijos okupacijos vadovavimą.

Mūšiai vyksta, ypač stipri ore. Kinai naudoja Rusijos gausiai tiekiamais lėktuvais. JTO jėgos ypač stipriai bombarduoja susisiekimo kelius ir tiltus per Yalu upę, kad sutrukdytų tiekimą iš Mandžiūrijos.

Bet JTO jėgos eina pirmyn. Priešas kasdien netenka 3—4.000 karių. Oro mūšiuose vyrauja JTO lėktuvai. Bet Kinijos komunistai varo vis naujus žmones į kovas.

MIRĖ ERNSTAS BEVINAS

Neseniai Anglijos užsienio reikalų ministeris Ernstas Bevinas tsistatydino iš ministerio pareigų, o blandžio 14 dieną jis ir mirė, sulaukęs jau 70 metų amžiaus.

Bevinas buvo vienas tauriausiu anglių ministriu, kuris nuosrdžiai norėjo gražių tarp tautinių santykių.

INŽINIERIAMS IR ARCHITEKTAMS

Balandžio m. 27 d. 7,30 val. Toronto, liet. bažnyčios salėje: 941 Dundas St. W. įvyksta PLIAS Kanaros sk. narių viktinis metinis susimas. PLIAS Kanados sk. Valdyba.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates
Kanadoje	\$ 4.00
Užsieny	4.50
Australijoje	5.00
Teksto eilutė	15 ct.
Adresų pakeitimas 25 ct.	(smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitrimą, gauna nuolaidų.	

Geras sumanymas

Lietuvių telkimosi skaitlin-gesnėmis kolonijomis mintis visada ir visai natūraliai buvo gyva ir aktuali. Žmonės vienos rasės, vienos tautos, o šių tarpe dar artimesni — pažįstami, draugai, giminės — savaimė mėgsta būti drauge ar bent arčiau vieni prie kitų.

Tokiu būdu burtis žmones skatina daugelis priežasčių: reikalas bendravimo, pagalbos, ta pati kalba, ta pati religija ir tt.

Kūrimosi kolonijomis, didesniais susibūrimais, klausimas mūsųose yra nuolat svarstomas ir gvildinamas.

Jau nepriklausomoje Lietuvoje, kai kildavo emigracijos reikalas, lietuvių susibūrimo emigracijoje klausimas buvo vi suomet gyvas. Ir tremtyje, kai tikta paaiškėjo, kad iš Vokietijos teks kur nors keltis, susibūrimo didesnėmis kolonijomis klausimas buvo ypatingai opus. Buvo sukurta daugybė projektų, nors jie negalėjo būti realizuoti.

Bet ir emigracijoje tas klausimas yra nuolat gyvas. Kad ir Kanadoje jau matome, jog mūsų tautiečiai yra linkę gyventi didesniuose susibūrimuose. Faktas yra, kad jie dabar buriasi Montrealy, Toronte, Hamiltone. Tai didžiosios kolonijos, kurios traukia į save visus tautiečius.

Tačiau ir tuose didžiuliuose susibūrimuose yra gyva idėja turėti savo sritis: atskirus kvartalus, kolonijėles.

Dailininkai Tamošaičiai, gal, vieni pirmųjų pradėjo gvildinti šį reikalą. Jie yra užsimoję išugdyti „lietuvišką kaimą“. Deja, apjėškoje Montreale apylinkes, jie galų gale nu-

sprendė savo „kaimelį“ kurti prie Kingstono. Atrodo, kad ten daug kas neįsikurs, nes, nors kurortui vieta ir labai tinkama, bet kasdieniniam gyvenimui daugeliui tautiečių ten nėra sąlygų.

Jau daug realesnė ir gyvenimiškesnė yra Montreale Ausros Vartų parapijos klebono kun. dr. Kubiliaus idėja: pačiame Montrealy, kuris apima didžiulius plotus — 35 mylias ir 15 mylių pločio — ir kuriamės perdidelis išsiblaškymas taip pat lietuviams nėra naudingas, — pačiame Montrealy sukurti lietuvių koloniją.

Tikslas aiškus: lietuvių gyvenimų drauge arba vieni arti prie kitų ir turėtų toje kolonijoje visas reikalingas sąstojas. Drauge gyvenant, turėtų lengviausias galimybes bendrauti, vieni kitiems padėti, vieni su kitais matytis ir tuo būdu turėti ne tik savo aplinką, savąją atmosferą, bet tuo būdu ir palaikyti savo tautiškumą.

Tai gi, lietuviškųjų kolonijų steigimo tikslas yra labai gražus, kilnus ir prasmingas. Tokia iniciatyva reikia visiems gyvai domėtis ir ją palaikyti.

Kanados vyriausybė, kaip GG Skaitytojai atsimena iš šio laikraščio pacituotų O. Švietimo ministerijos leidinio, ištraukų, šiuos tikslus palaiko, nes ji iš praktikos žino, kad tas, kas lengvai atsisąda savo tautos ir greit nutausta, tas ir tam kraštui, kuriame apsigyvena, nėra naudingas, nes jis lengvai ir jo išsižadės.

Todėl lietuviškųjų susibūrimų mintį ir tikslus palaikyti me visu galimu pajėgumu ir nuoširdumu.

J. Kardelis.

Brangiam vyrui ir tėvui

JULIUI PETRUI VAUPŠUI

mirus, visai Jūsų šeimai reiškiu nuoširdžią užuojautą

J. J. RUSSELL,
Capitol Furniture.

SPAUDOS APŽVALGA

„Tėviškės Žiburiai“ 15-me nr. stato klausimą „Santarvė ar ardynas?“ ir ima atsakinėti stipriai besikarščiuodami. Mat, „TŽ“ — viskas, kas jiems patinka — nekritikuotina, nelieinama. Tabu.

Bet laisvi žmonės, laisvai galvoja ir nesibijo savo minčių laisvai pareikšti. Jeigu savo pasisakymuose jie kuo nors klysta, kiti išdėsto savo mintis tais klausimais, ir objektyviai tiesa visada išryškėja.

Nors suminėtame straipsny „TŽ“ pernelyg autoritetingai viską skaitina, vis dėlto skaitytojų neįtikina.

Sakysime, kad ir šie posmeiliai: „Mes smulkiai nežinome kelių, kuriais tie žmonės užsimoję eiti šį kartą“, — rašo „T. Ž.“ apie tą rezistencinę santarvę, bet kad ir nežinodami, jau apsprendžia, kad tai kaip ir „Arivistinių jaunųjų grupė, užsimojusi, žūtibūt, pasida ryti vadais, nesamam kreditui visuomenėje pasiekti...“, — tos pačios rūšies reiškinys. „Tai gi, ir mes nežinome. O kol nežinome, negalima apie tai kalbėti ir juo labiau — smerkti. Tikta, „TŽ“ ir nežinodami, turi drąsos smerkti.

Vėlgi, kažin ar ir patys naiviausieji „TŽ“ skaitytojai patiks, kad VLIKE „Nesvarbu kurios ir ar visos grupės jame atstovaujamos“. Kodėl gi gal VLIKo tikslus, yra labai tat „TŽ“ nepritaria kitų par-

tijų išleidimui? Ir dėl ko neįsileidžiami ir VLIKą Mažosios Lietuvos rezistencijos atstovai?

Kai „TŽ“ mėgsta uždavinėti klausimus, būtu idomu sužinoti tas dingingas nuopelnais grupes, kurių atstovai VLIKo „darbe daugiausia aktyvumo parodė ir daugiausia nuveikė...“ Kam gi slėpti tokias nuopelningas grupes ir jų atstovus? Kodėl tokių nepaprastai pozityvių grupių nepa-rodyti visuomeni ir slėpti jas „apvožtas po puodą“?

„TŽ“ bando įteigti, kad VLIKE viskas idealu ir nuostabiai skaitu. Tuo tarpu prisiminkime b. Vykdomosios VLIKo Tarybos pirmininko ir užsienio reikalų vedėjo min. V. Sidzikausko kritišką pasisakymą dėl to pačio VLIko ir jo veiklos. O juk p. Sidzikauskas ir dabar yra VLIKo atstovas prie Jungtinių Tautų organizacijos.

VLIKas visų pirma nėra neštinas. Jis pats periodiškai šaukia konferencijas, kuriose daro pranešimus ir laukia iš visuomenės kritiško įvertinimo, patarimų ir net gi gairinių nurodymų. Tai natūralu, nes jo darbas gali būti labai didelis ir laukiama didelių vaisių. Todėl „TŽ“ perdidelis jautrumas, ne pagal reikalą ir ne patstovaujamos. Kodėl gi gal VLIKo tikslus, yra labai tat „TŽ“ nepritaria kitų par-

Istorinių įvykių prisiminimai.

RUSIJA ŠEIMININKAUJA PAVERGTOJE LIETUVOJE

GĖDINGIAUSIS STALINO MEILINIMASIS VOKIETIJOS NACIAMS

Kai plėtėsi Antrasis Pasauli trūkčiais, ir to negalėjo nema tyti Stalinas ir visa jo klika. Rusija atkakliai siekė įsi-jos ir komunistinės Rusijos — konflikto.

Įvykiai rutuliojosi galva- smūgio. Tuo tarpu drangai na

Didž. Gerb. ZIGMANTĄ ČEPULKAUSKĄ

ir

p-lę NIJOLĘ VIENOŽINSKAITĘ,

sukūrusius lietuviškos šeimos židinį, nuoširdžiai svei- kina ir linki geriausios kloties naujame gyvenime.

Dargių šeima, Waterloo, Ont.

Iš spaudos.

PRIE LIETUVYBĖS KAPO...

Kiekvienam lietuviui: nepa-laužiamo atsparumo, nepaliau-jamo dvasinio karingumo, sa-vai kalbai ir kultūrai išlaikyti. Lietuviais išliks tikrai karin-gieji lietuvių. Baliai nutru-pės nuo tautos kūno.

Jaunavedžiams: veislingu-mo — multiplicamini. Dide-lės tautos tapo didžiomis dėl to, kad jos dauginosi. Mažo sios likosi mažomis dažniausiai dėl to, kad jos nebenorėjo bū-ti didelėmis.

Įsimylintiems: visomis pa-stangomis išvengti mišrių ve-dybu. Mišriosios vedybos ma-žoms tautinėms grupėms ga-rantuoja tikrąjį karstą.

Moksleivijai ir studentijai: kryžiaus takais kopti ir aukštuosius mokslus. Pasaulį gali būti susidarys intelektualų per teklus, bet Lietuvoje galvos ir smegenys atkertami nuo tautos kūno. Kad ir daug mi-lionų mūsų būtų, o neturėtumė me savo kūrybingos intelligen-tijos, tai būtume tik atmosferinė masė, ne tauta, bet taute-lė. Tenelieka nė vienos šei-mos, kurioje nebūtų ar gydyto-jo ar advokato, inžinieriaus, dvasiškio. Mokslo kelios bus jums nelengvas, erškėčiais nu-klotas, bet didžioji tautos ate-tis reikalauja iš mūsų jaunimo kuo didžiausio protinio įtempi-mo.

Visiems lietuviams: pasau-lyje išbarstyti lietuviai privalo būti puikiausiai organizuoti.

Galime girtis milionu išeivių, bet kas iš to? Kur mes sura-sime tą milioną, kaip mes jį pritrauksime prie tautinio dar-bo? Mes turime sukurti racio-nalų tinklą reikalingiausių organizacijų lietuvių kalbai ir kultūrai išlaikyti pasaulyje ir visą žemės rutulį apsupti lietu- viškai plakančių širdžių gran-dine.

Žurnalistams: rašyti kuo daugiau apie lietuvių dvasi-nę rezistenciją įvairiose pa-saulio šalyse prieš nutauti-jimą ir lietuviškos kultūros nu-blukimą. Rašyti apie tai, kiek lietuvių jaunimas parodo atsparumo ir kiek jis turi nuostolių kovose prieš nutau-tėjimą. Rašykime apie sėk-mingą tautinę kovą ir išlikimą tokių mažumų, kaip Kanados prancūzai ir Pietų Afrikos olandai. Jų pavyzdys gali su-teikti mums daug pamokymo, drąsos ir įkvėpimo.

Mokytojams ir tėvams: ne-mokyti vaikų poterių ir maldų svetimomis kalbomis. Dary-tume didžiausią klaidą, jeigu manytume, jog Dievulis ge-rasis lietuvių kalbos nesupran-ta ir tuomi nuskriaustume sa-vo jaunimą, atimdami jiems progą prabilti ir Dievą dvasin-giausia pasaulio kalba, verstu-me jaunimą savo intymiškausius ir švenčiausius jausmus reikšti svetima kalba.

Prof. K. Pakštas.

Tikta, „TŽ“ nemato ir ne-girdi, kad visame pasaulyje lietuvių aiškiai nurodinėja svarbiausius ir būtinus sure-guliuojamo VLIKO trūkumus. Jie nesudaro paslapties: VLI-Kas netvarkoje dėl santykių su Mažąja Lietuva ir VLI-Kas netvarkoje dėl santykių su suvereninės Lietuvos Dip-lomatija. Dėl to ne kartą buvo pasisakyta pačio VLIKO pir-mininko prel. M. Krupavičiaus, dėl to buvo pasisakyta p. V. Sidzikausko ir dėl to bu-vo pasisakyta VLIKO šauktųjų konferencijai. Jeigu viso pa-saulio lietuvių nori, kad tie santykiai būtų rimtai sutvar-kyti, tai ko čia „TŽ“ karščiuo-tis? Juk visa tai siekiama, kad efektyviau priartėtų Lietuvos okupacijos pašalinimas. Tam reikalinga visų veiksnų darna.

„NL“ korespondentai nie-ku VLIKo neišleidė, jo darbų nepanikino. Visi geri darbai aukštai vertinami ir brangina-mi, bet kas negera, taip pat pasakoma. O jei kor. palietė jo trūkumus, atskirus asme-nis ir tūlus juos vertina kri-tiškai, tai juk kiekvieno lietu-vio teisė turėti apie juos sa-vo pagrįsta nuomonę ir pasisa-kyti dėl jų veiklos.

Bet kai dėl VLIKo organi-zacijos ir darbų, tai mums su „TŽ“ nėra prasmės ginčytis. Šia tema „TŽ“ nebent galėtų pasiginčyti su kuo nors kitu.

O kai dėl „NL“ redakto-riaus, kurio „TŽ“ nepraleidžia progos „nepagarbinę“, tai jis gali pasakyti, kad jam teko da-lyvauti VLIKo organizavime ir jo darbuose dar tada, kada „TŽ“ redaktoriaus partija VLIKE nedalyvavo ir užsi-iminėjo, anot pačių „TŽ“, „machinacijomis“ ir „kombi-nacijomis“.

Dėl „malonių sugestijų“ kam pasitraukti iš VLIKo, tai tiek tikta galima apsaityti. Patį sunkiausį vokiečių okupa-cijos metą — 1941 — 1943 me-tais — „TŽ“ redaktoriaus parti-ja VLIKE nedalyvavo ir dar-bas buvo padarytas, — tai ne-bent ji ir dabar galėtų pasi-rinkti tą patį kelią ir santy-kiavimo metodus. Tačiau mes to nesiūlome. Tai yra „TŽ“ sugestija. Mes gi manome, kad visos tautos jėgas reikia mobilizuoti didiesiems tiks-lams ir visus klausimus, kad ir opiausius, galima ir reikia aiškintis, ir tikrai apgalėtinas reiškinys, kad „TŽ“ tautie-čiams, turintiems gražius no-rus dalyvauti bendrame darbe ir turintiems visas teises reikš-ti savo mintis kultūringu bū-du, yra užsimoję užrakinti bur-nas.

Atsakymas „Draugui“ dėl insinuacijų. 1951 m. balandžio 11 d. 86-me numery „Draugas“ susijau-dings piktai rašo „Neiškenčia be insinuacijų“ ir nervingai klausia, kur miškininkas p. Kuprionis rašęs apie Mažąją Lietuvą, kaip apie svajonę.

ciai ir draugai japonai nesisku-bino priimti Stalino į savo tar-pą. Ir juo įvykiai rutuliojosi, juo aiškiau buvo matyti, kad Stalinui užtrenkiamos durys į Hitlerio, Musolinio ir Mikado kompaniją.

Todėl Stalinas despera-tiškai blaškėsi ir visomis jėgomis stengėsi patekti į ašies trikampį: Berly-nas — Roma — Tokio.

Kaip tikta su didele politi-ne misija 1941 metų kovo - ba landžio mėnesiais Japonijos užsienio reikalų ministeris Matsuoka lankė Maskvą ir Berlyną. Maskvą jis lankė pakartotinai: per Maskvą vyko į Berlyną ir per ją sugrįžo.

Savaime aišku, kad Maskvą siekė savo tikslų, o Berlynas savo. Derybos buvo nervin-gos. Maskvą ir Berlynas no-rėjo su Japonija padaryti juo pelningesnę biznį. Bet japoni-ja turėjo savo planus ir juos vykdė.

Berlynas, įspėjęs Matsuoką, kad rudųjų bolševikų karas su raudonaisiais naciais bus, pa-tarė Matsuokai Rusijos į ašies trikaup neįsileisti. O japoni-jai rūpėjo užsitikrinti saugu-mą iš pusės Rusijos, nes ji jau buvo suplanavusi karą prieš Ameriką ir Angliją Tolimuo-siuose Rytuose. Maskvai tas buvo taip pat pakeliui, nes jie jautė savo kriminalą dėl Ant-ro Pasaulinio karo sukurstymo ir laukė už tai teisingo at-pildo.

Slaptieji dokumentai, ras-ti po karo Hitlerio rasti-nėse, štai kaip vaizduoja tuos kriminalinius įvykius:

Kovo 29 d. Ribbentropas vėl pataria Matsuokai nesileis-ti į politines diskusijas su Sov. S-ga ir pažada Vokietijos pa-ramą, jei Sov. S-ga užpultų Ja-poniją; jis prasaritara, kad ka-ras tarp Vokietijos ir Sov. S-gos galimas ir aiškina, kad ne priimtinius Sovietų sąlygos pri-sidėti prie Ašies paktą. Mats-uoka atsako, kad jis turi dis-kutuoti nepuolimo pakto klau-simą Maskvoje.

JUOKDARIAI...

Jei visko užtenka, tai ko gi meldžia dipukus grįžti?

Yla džiaugiasi „LB“, kad Rusijos okupuotoji Lietuva „Tik praėjusiais metais išlei-do 1.700 aukštos kvalifikacij-os specialistų. Ji jau seniai užpildė spragas, kurias padarė bėgliai“.

Jeigu taip, tai kogi tas Vil-niaus radijas kas savaitę ragi-na tuos „bėglius“ grįžti? Ir ko, į tuos kvietimus neatsilie-pia Kanados „progresyvieji“? Grįžtų į Lietuvą — ir Stalinas ir Paleckis apsidžiaugtų ir tiek būtų naudos ir visuotinio pasitenkinimo — laimės vieniems ir kitiems džiaugsmo — be saiko. Ko gi nevažiuojate į sovietinį rojų? O, gal, netiki-te tuo, ką patys apie jį sakote?

Naciai užsimiršta.

„Progresyvieji“ naciai vis tvirtina, kad jiems visai nejo-domūs ir tiesiog juokingi trem-tinių ir kitų patriotų rūpesčiai Lietuvos reikalais. Bet, pasi-rodė, visai kita tikrovė. Naciai labai susirūpinę ir VLIKu ir N. Lietuvos atstovais, ir la-bai džiaugiasi, kad čia pasireiš-kia tūlių nesklandumų.

Taigi, naciai visai užsimirš-ta. Anot patarėlės: nežino kai-rė, ką daro dešinė.

Nacinis „taškaregis“.

„Liaudies Balsas“, džiaug-damasis dėl Beveno pasitrauki-mo, rašo: „Laikė pirmo pasau-linio karo jis buvo didelis karo priešas iš religinio taškare-gio“...

Taigi, Bevinas buvo karo priešas, kad „iš religino taš-karegio“, o „progresyvieji“ laikydamiesi nacinio „taškare-gio“, yra karo šalininkai. Ne veltui gi Stalinas mokosi Hit-lerio „Mein Kampf“, kurį iš-sivertė ir rusų kalba.

Rašo J. Kardelis.

Balandžio 4 d. Molotovas pareiškia Schulenburgui, kad Sov. S-ga su Jugoslavi-a pa-sirašys nepuolimo sutartį; Schulenburgas pastebi, kad momentas pasirinktas labai ne patogus, ir prašo Sovietų vy-riausybę tą reikalą persvarsty-ti. Balandžio 6 d. Ribbentro-pas pveda Schulenburgui pa-sakyti Molotovui, kad Vokie-tija pradeda karinius veiks-mus Graikijoje ir Jugoslavi-je britams iš Graikijos išvyti; šiaip Vokietija tuose kraštuose neturinti teritorinių intere-sų ir jos kariuomenė, atlikusi savo uždavinius, būsiarti iš Balkanų atitraukta.

Balandžio 6 d. Schulen-burgas atsako, kad Molotovs ap-gailestauja dėl karo lūpimo. Bal. 9 d. Schulenburgas vėl skundžiasi kad negalėjęs iš-gauti iš Matsuokos, apie ką jis tarėsi su Molotovu, o bal. 10 d. praneša, kad numatomas Ja-ponijos ir Sovietų neutralumo sutarties pasirašymas.

Stalinas naciams: „Paliksime draugais“.

Balandžio 13 d. Schulen-burgas praneša Vok. užs. reik. mi-nisterijai, kad Matsuoka pa-reiškė, jog neutralumo paktas su Sov. S-ga pasirašytas tą pa-čią dieną, ir aprašo, kaip Sta-linas palydėjo Matsuoką: „Mat-suokos išvykimas buvo atidė-tas vienai valandai ir įvyko su nepaprastomis ceremonijomis. Matyti, visiškai netikėtai japo-nams ir patiems rusams Stali-nas ir Molotovas atvyko į sto-tį ir pasisveikino su Matsuo-ka ir ten buvusiais japonais nepaprastai draugišku būdu, palinkėdamas malonios kelio-nės. Tuomet Stalinas paklau-sė, kur esu aš, ir pamatęs mane priejo ir apklabinęs mane per pečius pasakė: „Mes turime pasilikti draugais, ir tams-ta turi viską daryti tam tikslui dabar!“ Kiek vėliau Stalinas atsigręžė į vokiečių karo ata-che pulk. Krebsą, pirma isiti-kino, kad jis yra tikrai vokie-tis, ir tuomet pasakė: „Mes lik-sime draugais su jumis bet ku-riuo atveju“.

(d. b.)

Religinis sentimentas...

„Progresyvieji“ pasidarė nuostabiai maldingi. Jie esą turi net religinio sentimen-to...

Štai, „L. B.“, aprašinėdamas DLK Vytauto klubo susirinki-mą, kuriame buvo atmetas pa-rapijos prašymas aukų, „LB“ taip rašo:

„Žinoma, šis klubo tarimas nereiškia anti-religinio senti-mento“... Jeigu taip, tai jis gal reiškia religinį sentimentą?

Policija leido...

Tūlas Senasis Lietuvis „L. B.“ aprašinėja, kaip policija patikrinusi Sudburio kom-tus, „LB“ skaitytojus, Sūnų ir Dukterų draugijos narius ir kaip juos surašiusi. Esą, po to policija buvusi paklausta, ar jie turi teisę skaityti komu-nistinius laikraščius ir policija atsakiusi, kad jie turi teisę juos skaityti. Vadinasi, — po licija leido. Nemanėme, kad „progresyvieji“ tokie dideli „buržuazinės policijos“ gerbė-jai... Na, jeigu policija lei-do, drąsiai galite skaityti „Liaudies Balsą“... Tikri juokdariai.

Vieną kartą sovietai suklydo...

Lietuvos krepšininkus pasi-untė ne į Sibirą, bet į Pekiną. Ir Mizara džiaugiasi. Bet džiaugtis per greit nerekia-nes, gal, pakeliui jie gali būti palikti Sibire, o jei ne dabar, tai kiek vėliau jame gali at-sidurti.

Bet gi... kuo Mizara džiau-giasi? Kad kartą sovietinis Lie-tuvos okupantas padaręs klai-dą ir vietoje Sibiro krepšinini-kus pasiuntęs į Kiniją... Ar ne juokdariai gi?

Mandrapypkis.

Amerikos dolerio perkamoji galia

DIPLOMUOTAS EKONOMISTAS J. BALSYS

XIX šimtmečio antroje pusėje, o ypač XX šimtmečio pradžioje išaugo lietuvių emigracija į JAV. Vieni bėgo nuo carų Rusijos policijos persekiojimo dėl tautinio ar politinio veikimo, kiti emigravo, norėdami išvengti ilgametės, nenekintamos karo tarnybos Rusijos armijoje, o dar kiti įieškojo geresnio gyvenimo sąlygų Naujajame Pasaulyje. Ryšium su lietuvių emigracijos didėjimu į JAV plito ir JAV piniginio vieneto — dolerio — populiarumas Lietuvoje. Vieni išeiviai siūsdavo dolerius Lietuvos skoloms mokėti arba kaip dovanas gimnėms; kiti su doleriais patys grįždavo Lietuvos ir patogiai išsikurdavo. Dalinai dėl šių aplinkybių ir nepriklausomos Lietuvos pini ginis vienetas Litas buvo susietas su doleriu, o ne su kurios nors kitos Europos valstybės valiuta, nustatant periteta: 1 doleris lygus 10 litų. Vėliau šis peritetas, dėl JAV ištikusios milžiniškos ekonominės krizės 1929 m. ir nusitęsusių eilę metų, buvo pakeistas į 1 doleris lygus 6 litai, kitaip sakant, dolerio perkamoji galia krito du penktadalius kartų.

Po antrojo pasaulinio karo įvairūs prekybiniai atsiskaitymai tarp valstybių atliekami dolerio pagrindu. Net ir Sovietų Sąjunga iki šiol prekybinėse su taryse ne tik su Vakarų valstybėmis, bet ir su savo satelitiniais atsiskaitydavo dolerio pagrindu. Po paskutiniojo rublio ir dolerio periteto nustatymo, pasak spaudos, atsiskaitymo pagrindu busias vartojamas „auksinis“ rublis.

Kas būdamas Austrijoje, Vokietijoje ir kitur tremtyje nesistengė sučiupti dolerį? Kada antrojo Pasaulinio Karo pasekoje veik visų Europos valstybių valiutos, išskyrus Šveicarijos franką, švedų kroną ir tt. daugiau ar mažiau nusmuko, doleris liko vienintelis pakeičiamas pinigais.

Kokia gi dolerio mokamoji galia yra šiandien JAV? Ar jis ištikrųjų sudaro pastovią mokėjimo bei taupymo priemonę?

J. PRONSKUS

Trumpa VKPb istorija

SUTRUMPINTA IŠ KNYGOS „TRIJŲ DEŠIMTMEČIŲ SPRENDIMAS“.

III.

Sovietinė vergija.

Tarp badu miršančių valstiečių suvaremo ir kolchozų ir dabar visoje Sovietų imperijoje viešpatuojančios vergų darbo sistemos yra venas bendras glaudus ryšys. Pradėjus pirmąjį Penkmečio planą, sovietuose pasireiškė didelė darbo jėgos stoka. Gigantiškiems sovietų planams vykdyti buvo reikalingas milžiniškas skaičius naujų darbininkų. Kur juos gauti?

Atsakymas buvo — kalinių darbas. Vietoje „nusikaltėlių“ laikius kalėjimuose, sovietų valdžia sumanė juos išvairuoti į darbus, dirbti sovietų valstybei. Rekrutų naujoms darbo vergų armijoms buvo rasta ūkiuose, tai tie „kulokai“, kurie, kaip komunistai skelbė pasauliui, esą „turtingi valstiečiai“. Tai jiems atrodė užtenkamas savo brutalaus veiksmo pateisinimas — „kulokų klasės likvidacija“. Iš tikrųjų, sovietų sąvoka „kulokas“ yra tas, kas turi dvi ar daugiau karvių, ir toks yra kiekvienas valstietis, apšauktas „kuloku“, jei tik parodė mažiausią nenorą velti atiduoti savo žemę ir eiti kumečių į kolchozą. Jei toks nelaimingasis buvo visiškai neturintis, tuo met jis buvo apšaukiamas „kulokų agentu“.

„Kulokų likvidacija“, tai pastatytas Stalino nušaltas sakiny, tos eilės knygų ir straipsnių reiške, kad visa jų žemė, visi jėgos ūkio gyvuliai, net

Reikia prisiminti, kad antrasis pasaulinis karas JAV-bėms kainavo apie 300 bilionų dolerių, o valstybinis išsiskolinimas pasiekė 1700 dolerių kiekvienam gyventojui. Be to, ryšium su Marshalo plano vykdymu, žemės ūkio produktų kainų palaikymu (perteklius superkamas valdžios lėšomis!) karo veteranų aprūpinimu, namų, kelių ir kitos statybos finansavimu, ginklavimui ir tt. paskutiniu metu JAV biudžetui subalansuojami su žymiais deficitais: 1948 m. deficitas siekė apie 5 bilionus dolerių, o 1949 m. biudžetas su dar didesniu deficitu (biudžetiniai metai prasideda liepos 1 d.) Deficitai dengiami vidaus paskolomis, už kurias mokamos palūkanos, šiuo metu jau apie 5 bilionus dolerių per metus. Iš to matome, kad kas metai JAV ūkį išlieja didžiulės pinigų sumos, kurios nėra padengtos jokiomis ūkinėmis gėrybėmis, bet sudaro palūkanas, pašalpas, primokėjimus ir tt. Dėl pinigų ūkinėje apyvar toje didėjimo ir žemės ūkio produktų kainų palaikymo maždaug karo metų lygyje, maisto kainos paskutiniojo dešimtmečio bėgyje yra padidėjusios aipe du kartus:

	1940 m.	1950 m.
Tuz. kiaušinių	21...45	ct. ct.
Sviesto svaras	39...73	
Bekono	17...39	
Jautienos (steak)	27...89	
Kiaulienos file	15...49	
Šviež. bulvių 4 sv.	13...20	

Kada pagrindinio maisto kainos kyla, kartu kyla ir pra gyvenimo išlaidos. Ryšium su tuo darbininkų unijos (profų jungos) išsikovoją darbo atlyginimo padidinimą. Producentai, turėdami daugiau išlaidų, kelia gaminių kainas. Šito ekonominio sukūrio pasekoje dolerio mokamoji galia per eilę metų žymiai krito. JAV Darbo Statistikos Biuro duomenimis, dolerio mokamosios galios kritimas atrodo taip: jei 1935 — 1939 m. laikotarpiu 200 įvairių reikmenų vidutinė kaina buvo:

Iš visur ir apie viską

— Turku valdžia davė leidimą Izmir (Smirnos) miesto katalikų bendruomenei pastatyti bažnyčią Efeze toje vietoje, kur yra stovėjęs namas, kuriame yra gyvenusi Marija. Ten, kur senovėje buvo garsus Efezo miestas, šiandien yra tik dykas laukas su keliomis akmenų krūvomis. Taip pat turku valdžia davė leidimą pastatyti milžinišką Marijos statulą ant Bulbulah kalno viršūnės, kurios papėdėje guli Izmir miestas. Taip pat bus pakeistas kalno vardas, kuris reiškia: lakštingala. Nuo šio laiko jis vadinsis: Hazerti Maryem Daghi, tai reiškia: Šv. Marijos Kalnas. Taip pat kelyje į Efezą yra nutarta pastatyti trys koplyčios: Vieną toje vietoje, kur senovėje buvo Marijos bažnyčia ir kurioje įvyko visuotinis bažnyčios susirinkimas 431 metais, paskelbęs Mairjos Dievo Motinos dogmą ir Romos Popiežiaus primato dogmą. Kita koplyčia bus pastatyta ap. Jono kapo vietoje. O trečioji koplyčia — Septynių Miegančių Brolių kapo vietoje.

— Atėnuose prasidėjo byla vienos sekto vienuolyno

metai	indeksas
1941	105
1943	123
1947	157
1950	166

Tad išvedė procentinį santykį, arba paprastu būdu pagrindinį indeksinį skaičių 100 padidinę iš paskutiniojo indekso 166, surasime, kad iki 1930 m. sutapę doleris dabar beliko vertas tik apie 60 centų ir į aukso dolerį seniai nebekeičiamas.

Kokios tolimesnės perspektyvos? Nemažas kongreso narių skaičius ir šiaip visuomenininkai griežtai pasisako prieš deficitinį biudžetą bei dolerio mokamosios galios smukimą. O iš kitos pusės pasaulio politinė konjunktūra spirte spiria dėdė Samą vis naujus bilionus dolerių (arba tiek pat ūkinių gėrybių) mesti į komunistų dar neapvaldytus kraštus. Kokia tatau turės įtaką ir dolerio mokamąją galia, parodys ateitis. (Aust. biul.)

viršininkės Mariam, kuri per 20 metų, kad sektai paliktų tur tas, laikydama blogiausioje sąlygose ir įvairiai kankindama vienuolės, 500 jų nuvarė į kapus. Vienuolės buvusios karcierių šamos, prirakinamos karcierių se ir badu marinamos. Iš mirštančių ir nukankinamų vienuolių prieš jų mirtį vienuolyno viršininkė paimdavo raštelius, kad jos turtą paveda vienuolynui. ALB.

— Kovoje dėl moterų lygių teisių su vyrais yra nusipelnusi švedė Anna Johansson - Visborg, kuriai šiais metais su kanka 75 metai amžiaus.

Šiandien Stockholme stovi 14 aukštų namai netekėjusioms moterims, bene vienintelis tokios paskirties pastatas visame pasaulyje. Šiuose namuose gyvena 240 netekėjusių švedžių. Kiekviena turi gerai įrengtą kambarį su virtuve nišoje ir už jį per metus moka 500 kronų. A. J. Visborg iniciatyva, jau yra baigiamas pastatyti antras panašios paskirties namas ir trečias — išteklėjusioms ir dirbančioms moterims poilsiauti.

— Duncan'as yra viena įdomiausių šių dienų Paryžiaus asmenybių ne tik savo veikla, skelbiamom idėjomis, bet ir išvaizda. Tai didelis Pabaltijo tautų draugas. Jau 1917 metais vienų iškilmių proga, po l'Arc de Triomf, kur guli Nežinomasis kareivis, į susirinkusius šaukė: Lietuva turi būti laisva! Lietuva bus laisva!

Lapkričio 1, 1950, R. Duncan'as šventė septyniadesimt septintąjį gimtadienį ir penkiasdešimties metų sukaktį, kai apsigyveno Paryžiuje. Ta proga jo draugai ir gerbėjai kimštinau pripildė gana erdvią Akademijos salę. Jis pabrėžė savo amžių, tvirtino, kad gyvenimas tai yra poema tam, kuris nemėgsta savo skausmuose ir nepasisekimuose su pasigėrėjimu maudyti.

Šis tvirtinimas yra, tartum, jo visos pasaulėžvalgos sintezė, nes matydamas, kad šių dienų žmogui už vis labiausia trūksta drąsos ir kūrybingos veiklos, įsteigė vadinamą reaktingumo judėjimą.

čiau stovi darbo klasės pusėje. Tad nestebėtina, kad New Yorko gubernatoriui Dewey tik truputį užsiminus jungtinę Tautos apie prievartos darbą sovietuose, Višinskis ir visa jo svita uodegas pasibraukę pabėgo iš salės. Vergijos sistema yra pats šurpiaušias vaiduoklis Sovietų namuose.

Vis tik pakankamai jau yra žinoma, kad būtų galima padaryti bendrą vaizdą. Ekspertai stengiasi tuos klaidius faktus sudėti į daiktą; jie apklausinėjo pabėgusius vergus, dirbusius vergų stovyklų administracijose; jie turi faktus iš pirmųjų rankų, gautus iš svetimąsių stebėtojų. Dr. David J. Dallin, žinomas šiuo klausimu autoritetas, spėja, kad vergų sovietuose yra nuo 7 iki 12 milijonų. Kiti suveda daug aukštesnes sumas. Pav. Arthur Kostler vergų priskaičiuoja apie 17 milijonų, o Viktoras Kravčenko, buvęs žymus inžinierius sovietų statyboje, net 18 milijonų!

Palyginimui svarbu pažymėti, kad carų laikais politinių kalinių skaičius tik retai perviršydavo 50.000; ir, nors tų laikų supratimu su jais buvo elgiamasi žiauriai, tačiau tai buvo labai dar švelnu, palyginti su tuo, kaip dabar elgiamasi su darbininkais vergais sovietų „darbininkų rojuje“.

Sovietų sistemos žinovai tvirtina, kad darbo vergija Sovietų Sąjungoje yra pradžioje nebuvo numatyta, tačiau nėra atsitiktinis dalykas. Sistemoje, kur pavienis asmuo nieko nereiškia, kur viskas yra tik valstybė, o žmogus yra niekas, žmogaus gyvybė ir gyvenimas pasidarė kaip paprasto daikto reikalas.

Vergijos darbas labai mažai

PAŽINKIME KANADOS GAMTĄ

BIRD LIFE in Ontario

THE BIG, COMMON, PINK-LEGGED HERRING GULL

SILKINĖ ŽUVEDRA

Keliau per Atlantą prisime na laivą lydėjusių žuvėdrų pulkus, kurie, laivui tolstant nuo kranto, tolydžio mažėjo, kol visai išnyko. O artėjant prie Naujojo Pasaulio laivą vėl pasitiko kas kart gausėjantis baltųjų jūros paukščių pulkas, įkandin sekęs jį iki pat kranto.

Žuvėdros yra įvairių rūšių, bet šiuo atveju kalbant apie silkinę, jų daugiausia sutinkama Amerikos Atlanto ir Ramiojo vandenynų pakrantėse, Europos vandenynė ir prie didesnių žemyno ežerų.

Žuvėdra yra gimininga jūrų kregždėi. Turi šiek tiek platesnius sparnus ir daugiau išsiskėtusią uodegą. Nors skridume nėra taip elastinga, bet gerai ir skraido, o plauko žymiai geriau už kregždę.

Žuvėdrų tariamieji namai yra didžiųjų vandenų pakrantėse, bet nemaža jų sutinkama ir prie didesnių ežerų ir upių. Vandenyno bangos yra jų poilsio vieta, o lizdus suka žmogų neprieinamose uolose. Padėję nuo vieno iki 5, pilksvai arba žalsvai taškuotus kiaušius.

Šiaip žuvėdra simpatiškas vandens paukštis, turi perliniai pilką paviršių ir baltą apačią. Retkarčiais pasitaiko atskirų juodų, pilkų ir rudų plunksnelių. Spalvos šiek tiek keičiasi pagal paukščio amžių ir metų laikus.

buvo sukimšta kalėjimuose ir likviduota visais sovietinės žudymo technikos metodais. Pasaulyje tas išprotėjęs žudynių biznis yra žinomas kaip „Maskvos valymai ir teismai“.

Jokie dokumentuoti kaltės įrodymai nebuvo pateikti tuo se „teismuose“, nes niekuomet tokių nebuvo. Fantastiškiausi ir nieko neparemti kaltinimai buvo laisvai sufabrikuojami. Stalino oponentai buvo kaltinami suokalbavimais su vokiečių naciais, su japonų mikado (imperatorium), su Britanija, Prancūzija ir Amerika. Jie buvo apšaukiami „kapitalistinio imperalizmo“ agentais tokiais jau būvę nuo pat 1917 metų! Buvę revoliucijos didvyriai buvo kaltinami nuodiję darbininkų maistą, sabotavę mašinas, prikalbinę nužudyti Staliną ir kitus Politbiuro narius.

Tai orgijai įsisiūbavus, daugumas krašto žymiausių generolų, diplomatų, ekonomistų ir partijos pareigūnų krito laivonais su kulka pakausėje NKVD rūsiuose. Šimtai tūkstančių naujų darbo vergų pripildė vergų stovyklas. Visų tariamai „autonominių“ ir „sąjunginių“ respublikų žymesnieji valdžios asmenys ir partijos viršininkai buvo egzekutuoti. Net pats NKVD viršininkas ir jo padėjėjai, tie patys, kurie paruošė tuos „teismus“ ir atliko budelių pareigas, galutinėje išvadoje buvo likviduoti, paskui jų ir jų įpėdiniai tose pat pareigose susilaukė to pat likimo.

Diktatūros kruvinasis ratas išsuko visu smarkumu. Frankeštino pabaia, kurį jie sukūrė, dabar juos pačius surijo su visais kaulais. Nuo šiol niekas visoje Rusijoje nebedrįs viešai net mąstyti prieš Staliną.

(B. d.)

Andre GIDE 1869-1951

RAŠO DR. G. I. ZIDONYTĖ.

II. Nuo 1919 iki 1927 metų A. Gide su savo Pinigų Padirbėjais (Les Faux Monnayeurs), Corydon, Jei Grūdas nemiršta (Si le Grain ne meurt), garsus kaip anarchistas, institucijų, ypač šeimos ir bažnyčios, griovėjas, esamo momento garbintojas, individo laisvės atkaklus sielėjas...

Po šio laikotarpio, A. Gide kūrybiškai išsena. Jo veikla pradeda krypti daugiau politiniai socialine linkme. Domisi, ir entuziastingai vertina komunistų, nizmą išgyvendinimą Sovietų Sąjungoje. Kaip jis pats sakosi, prie komunizmo jį patraukė ne Marksas, kurio raštų jis nemėgė, bet Evangelija. Tačiau jis prisipažįsta: „Jei socialiniai klausimai dabar dominuoja mano mintyse, tai todėl, kad kūrybinis demonas mane apleidžia. Kam save versti? Šis Gide pakrypimas į politiką neišėjo, de ja, jam į naudą, nei kūrybiškai, nei moraliai. Nuvykęs 1936 metais į Rusiją, rašytojas suprato, kaip žiauriai jis apsigavo ir buvo apgautas. Nuo komunizmo jis tuomet atsisako, su Sovietų rašytojais (kurie jį pradeda dregti kaip imanydami), jo santykiai nutrūksta. Tačiau kūryboje jis jau daugiau nebesipareiškia. Tiesa, jis ir toliau rašo savo dienoraštį, kurį rašė visą gyvenimą, ir kurį dauguma intelektualų skaito kaip įdomų šio šimtmečio dokumentą.

A. Gide'ą jo nepavykusi politinė avantiūra labai apvylė. Visą gyvenimą išbuvęs vienišas individualistas, jis su nepaprastu džiaugsmu leidosi viliojamas šio didelio tikslo: laimingesnės žmonijos kūrimo.

Ne klaidžioti visais takais, o rasti vieną, staiga jam pasirodė didžiausia laimė. Patyrus žiaurią tikrovę, vėl jis tragiškai vienas su savo svajonėmis, siekiamais, su tylią reizinaciją. Jo senatvė panaši kaip Montaine, Rousseau, Renan'o, kurie, iki pat savo gyvenimo pabaigos liko ištikimi patys sau, su didingu ramumu žvelgė į neišvengiamą būtinybę.

Savo asmeniu ir kūryba A. Gide turėjo daug įtakos prancūzų visuomenėje ir literatūroje. Iš prigimties švelnus, nuolaidus, laikui bėgant jis išsiugdė elegantiškos rafinuotos kultūros asmenybę, tapo vienu iš įdomiausių 20-tojo šimtmečio. Jis yra Nobelio premijos laureatas ir Oxfordo Universiteto garbės Doktoras. Gide — žymus kalbėtojas. Drąsias kraštutinio originalumo savo mintis jis versdavo priimti švelnia ir subtilia, bet nesugriauama logika. Be to, Gide yra gilus kritikas, savo grožiniuose veikaluose, kritikos studijose, savo nuolat aktuali dienorašty palikęs daug vertingų literatūrinių minčių. Nekalbant apie Nietzsche, Dostojevskį, mėgiamausias Gide autorius, jo pastabos apie įvairiausius Europos bei Amerikos autorius yra teisingos, giliai išvelgiančios, įdomios. Gide, anot A. Maurio, geriau negu kas kitas supranta, kur yra autentiška kūryba, ir kur dirbtinis papuošalas. O tai yra dėl to, kad Gide buvo gilus psichologas, mokėjo skaityti ir paprastuose žmonėse, ir kūrė juos. Tas mokėjimas ir padėjo susiformuoti jo įdomiai asmenybei, kurios vertę pripažino net ir jo prieštai. Dažnai Gide

ui prikišamas jo veikalu anarchizmas, nihilizmas, nemoralumas, visų lig šiol esamų vertybių nušlavimas. Tačiau toks kaltinimas nėra tikslus. Jei Gide yra nemoralus savo kūryboje pagal dabartinius standartus ir tvarką (jo nuomone bloga), jis yra moralus pagal savo turimą gyvenimo ir pasaulio schemą. Jo kūryba yra ištiesai morali, kadangi jam rūpėjo ne „menas menui“, o tik tai ką tas menas gali duoti, pa dėti žmogui.

Daugelį problemų, kurios buvo slopinamos, jis iškėlė. Su daugeliu prietarų jis nenuilstamai kovojo. Pariziejiškumas jam buvo nepakeliamas. Reta buvo kas taip nuširdus ir atviras kaip šis rašytojas. Jo pripažinimai, pripažinimai, tvirtinimai kai kurių neįprastų dalykų kėlė ir tebekelia pasipiktinimų audrą. Sakoma, Gide nemoralus, net nemoralus...

Kokia gali būti rašytojo kaltė, jeigu jis parodo žmogų tikrai tokį, koks jis yra, su visomis grubiomis ir subtiliomis jo savybėmis, geromis ar blogomis, aistromis, ydomis ar net iškrypimais. Rašytojas, kuris drįsta būti visiškai atviras, yra ypač vertingas, nes retas. Gide galvojo, kad tik gerai pažindamas save, žmogus gali to bulėti, žinoma, ne nustatytą gyvenimo taisyklių prasme, ne savęs įreminime, bet nuolatiniame tiesos įsiekime. Koks gi gali būti savęs pažinimas be laisvės, ir be vispusiško pasaulio pažinimo. Pasaulio grožis įmanomas tik nepaprastame jo judume. Žmogaus vertė — taip pat. Taigi Gide yra vienas didžiausių šių laikų moralistų, kurį būtų galima pavadinti netgi moralistu ortodoksu, tiek jo knygoje yra užmaskuoto, pri dengto švelnia ironija, moky

mo. Jo dora yra laisvės dora, remiama nuširdumu, be kurio neįmanomas savęs pažinimas. Žmogui glūdi daug užslėptų, daug užslopintų dalykų, jo pasąmonė — neišsenkama naujų jautinių bei patirčių knyga. Gied'o filosofija reikalauja tirti šiuos subtiliuosius, neapsvarstytus žmogaus pasąmonės aktus, kelti viešumon jo slaptuosius troškimus, atidengti jo dar neišaiškintų manijų bei instinktų jėgą. Gide buvo stiprioje Dostojevskio įtakoje. Gal dėlto jis nemėgo kraštutinės logikos, vyraujančios Prancūzijos intelektualų tarpe, ir taip ryškiai atsispindinčios prancūzų literatūroje. Gide kaip tik iškėlė gyvenime ir žmoguje pasitaikančius priešingumus, prieštaravimus, kaip būdingiausią jo savybę. Žmogus jam nėra pastovi asmenybė, nuolat save tvirtinanti, „užantspauduojanti“, įsitikinusi savo neklaidingumu. Jis atmeta buržuazinį prisitaikimumą, nusistovėjusią rutiną. Kiekvienam yra žinomas jo neišvengiamas bažnyčios ir šeimos, tiek, kiek jos yra nejudamos egoizmo ir hipokritiško konformizmo ugdymo institucijos. Gide nepripažįsta „socialinių narvelių“. Pagrindinis visuomenės vienetas jam yra individas.

Individas gi, pasak Gide, privalo įsikišti to, kas jame yra vienintelio, slapčiausio, savičiausio, ir tik iš to pagrindinių savybių išeinant, tikrai surašius save, vykdyti tolimesnį savęs ugdymą. Tapk tuo, kuo esi, mokė Nietzsche. Gide ši nurodymą tęsė toliau. Jis reikalavo individui laisvės, bet už tai iš jo reikalauja absoliutaus nuširdumo savęs ugdyme, ne primestomis, ne knyginėmis ar įstatyminėmis priemonėmis, o savo dvasios pastangomis. Šitaip klausimą statant išryškėja ir Gide'o kūrinių genezė. Jo Immoraliste'as galų gale nusivilia gyvenimu, ir Alissa, sėkančio veikalo herojė, pakyla į hermetiškas mistikos sferas. Tačiau jos puritonizmas, savęs kankinimas irgi neatneša jos siekiamam tobulumui, ir „bastardas“ Lafcadio iš Vatikano Rūsijų vėl duoda savo nenumatytiems jausmams valią. Iki pat savo gyvenimo pabaigos Gide buvo tikras protestantas, nepatenkintas tuo, kas jau patirta, nuolat įsiekęs to, kas dar gali atnešti krislę tiesos, o su ja ir laimės, nes Gide'o įsitikinimu, laimė glūdi tikrai pačiam žmoguje. Neturėkime vilties rast ją kada nors, o nuo dabar ją turėkme, ją savyje nešokime...

Baigiant prisiminkime, kad Gide kaip stilistas yra ypač rety sugebėjimų. Jo mintys, vešlios, gausios, aistringos, yra reikšmingos tyra vaizkiai forma. Galingi jausmingumo prasiveržimai yra kontroliuojami šviesaus intelekto, drovumo, subtilumo. Andre Gide yra prancūzų literatūros klasikas ne tik dėl savo kūrybos atitikimo gyvenamajai epochai, jos nerimui, įsikišimui, bet ir dėl jos meninės formos tobulumo ir grožio.

Antanas VAIČIULAITIS - premijuotas beletristas

Lietuvių Rašytojų Draugijos premijų komisija draugijos premiją už 1949—1950 metus paskyrė beletristui Antanui Vaičiulaičiui, gyvenančiam Jungtinėse Amerikos Valstybėse, buvusiam „Amerikos“ ir dabar „Aidu“ redaktoriui.

Šia proga šiek tiek žinių apie naująjį laureatą.

Antanas Vaičiulaitis yra gimęs Lietuvoje, prie Vilkaviškio, 1906 metais. Gana žymų savo gyvenimo ir darbų tarpa yra atidavęs žurnalistikai ir, be to, dirbęs ir dabar dirbas redaktoriaus darba.

Literatūros istorikas Pranas Naujokaitis taip vertina A. Vaičiulaitį kaip beletristą: „A. Vaičiulaitis naujoje lietuvių beletristikoje savo aukšta stiliaus kultūra ir meniškai apipavidalintu turiniu užima vieną žymiausių vietų. A. Vaičiulaitis yra estetinio realizmo atstovas. Jam lygiai rūpi ir psichologikai tikras turinys ir meniškai išbaigta forma. Vaizduojamųjų priemonių diapazonas labai platus. Niuansų niuansais banguoja A. Vaičiulaičio stilius tarp dviejų kraštutinių polių: tarp subtilaus lyriško švelnumo ir beveik donelaičio konkreta realizmo.

Pagrindinis A. Vaičiulaičio žanras — apysaka ir novelė. Atskiromis knygomis išleisti: novelių ir apysakų rinkinys „Vidudienis kaimo smūklėje“; romanas „Valentina“, laimėjęs „Sakalo“ premiją; apysaka „Mūsų mažoji sesuo“, novelių rinkinys „Peškių takas“, laimėjęs Ukmergės visuomenės premiją; novelių ir pasakų rinkinys „Kur bakažė samanota“; literatūrinė kelionių apysakų knyga „Nuo Sirakuzų iki šiaurės elnio“, ir paskutinis „Italijos vaizdai“, už kuriuos Lietuvių Rašytojų Draugijos jūrų komisija jam paskyrė premiją.

A. Vaičiulaitis yra taip pat žymus literatūros kūrinių vertėjas iš kitų kalbų. Daugiausia yra vertęs O. Milašiaus, Mauriac'o, Maurois, Jean de la Brete, Whitman'o ir kitų autorių, kūrinių.

Taip, trumpai suglaudus, Pr. Naujokaitis vertina Antaną Vaičiulaitį. Bet skaitytojais geriausia patys gali susipažinti su jo kūryba skaitydami jo kūrinius, kurių ir dabar dar galima gauti vienoje ar kitoje leidykloje.

ŽIEŽIRBOS

Gyvas veikimas...

„Wellandiskė „Pelėda“ dainuoja „Drulia“ apie KLT skyrių:

Posėdžius veda, į knygas traukia, Kad kas vykdytų, jie nesulaukia...

Apie KLSąjungą: Kai teatras pakeitė štabą, Visas veikimas eina į grabą...

Apie jūrų skautus: Skautės valtelės varto, vėdina, O skantai irklus saulėj džiovina...

Apie „Verslą“: Daugiausia „pulką“ per dienas pliekia, Kitam veikimui laiko nelieta...

Tai tinka, tur būt, ne vienam Wellandui?

Kai dėl akonio ir splavos Juk nebėr vienos kalbos...

Rašydamas apie „Neaiškius pasiaiškinimus“ — dėl jūrų komisijos pasiaiškinimų, kodėl ji nepaskyrė Liet. Rašytojų Draugijos premijos V. Krėvei ar H. Radauskui, o paskyrė A. Vaičiulaičiui už „Italijos vaizdus“, K. Sargelis „Naujiene“ sako:

„Juk žmogiškai silpnai nėra ribų. Bet kad galų gale — premijuotieji „Italijos vaizdai“ nėra net tikras literatūrinis veikalas, t. y. nėra tikra prasme kūryba, o tik aplankyti vietų stilistinis reportažas“.

Taigi, kad dėl skonio nebėra vienos nuomonės.

Suklupo...

Tūlas „kritikas“ „Tėviškės žiburiuose“ ir „Keleivyje“ parašė niuku kitu, kaip tikta smulkia intrigėle paremtą straipsnį, nukreiptą prieš „Ne priklausomą Lietuvą“ ir prieš poetą B. Brazdžionį.

Nesąmonė dėl reklamos, o Bern. Brazdžionis, skaitydamas savo kūrinius, duoda jiems savo kūrybinės sielos ir jam būdingos išraiškos, kurios joks, kad ir geras aktorius, neduos. Be to, juk ko nors vertas ir pačio gi autoriaus laureato dalyvavimas.

Bet, kas išryškino intriginį ano „kritiko“ obskurantiškumą, tai tas, kad jis net nežino, kad B. Brazdžionis sakė ne „Viliūną“, bet „Valiūną“...

J. H. Harris

Laiškas

II.

Ryto metą paštas buvo atvežtas. Connors girdėjęs, kad laiškas bus išduodami Admin pastatė, todėl jis paragino Morley nueiti ten ir paimti korespondenciją (Morey buvo oficialus jų skyriaus laiškininkas). Jam išėjus, vyras nekantriai pradėjo laukti pasirodant laiškanesio. Kuomet jis grįžo, visi susibūrė apie stalą. Morley pradėjo šaukti pavardėmis: „Anderson, Anderson, Anderson, Ancher, Ancher, Atwood!...“ Laiškanesio pasakius pavardę, nudžiugęs, kiek atokiau stovėjęs adresatas grūsdavosi arčiau stalo ir patenkintas laukdavo daugiau.

Penki laišškai buvo Eastonui. Keturi iš žmonos, vienas iš...

— Fi palauk, iš kur tas! — kusi dukros ir abi geriausiai

nepatenkintas sušuko Aastonas, kuomet Gregg pagrobė penktąjį laišką.

— Eik į pragarą, tai yra mano laiškas, — pasakė Gregg.

— Už pusę pakietuko tu gavai tik vieną laišką, užjautė ji Eastonas.

— Man užteks, — pasakė Gregg ir jo liekna figūra pranyko guolyje.

Kurį laiką visą patalpą prislėgė gili tyla. Kiekvienas buvo įsigilinęs į savo laiškus gautus iš žmonos, motinos, tėvo ar draugo. Šią minutę mintimis jie buvo namuose ir tuo tarpu niekas nedrįso sudrumsti kilimiosios ramybės. Kiek vėliau pradėjo pasigirsti džiaugsmingi šauksmai, kad žmona sulaukė laiško.

— Fi palauk, iš kur tas! — kusi dukros ir abi geriausiai

jaučiasi, arba kitokio pobūdžio įdomesnė naujiena savaime ištrūkdavo iš skaitančiųjų lūpų.

Pagaliau Eastonas perskaitė visus keturis laiškus ir per lovos kraštą pradėjo supuoti nu karusias kojas.

— Ji mezga man šaliką, — pasakė jis, — nors du jau esu gavęs. Gal geriau nesakysiu nieko, tegu baigia ir trečiąjį. Ji skundžiasi gyvenimo kvailumu. Norėčiau, kad pamatytų, kaip mes čia gyvename.

Niekas neatsiliepė.

— Aš sakau Gregg, — tęsė toliau Eastonas pasukdamas galvą į viršutinį guolį, — jei tu baigsi laišką, aš norėčiau jį dirštelti.

— Tu galvoji, kad kiekvienam svetimajam aš galiu duoti savąjį laišką, aš norėčiau jį dirštelti.

— Buvo Gregg atsakymas.

— Būkime bičiuliai! Juokas po juoko, bet aš gi turiu teisę į nuosavą laišką.

— Iykyo taip, kad tas lai

kas jau ne tavo, brangusis. — Skambėjo atsakymas iš viršaus.

— Aš daviau už jį pusę pakietuko ir dabar jis mano.

— Bet jis man adresuotas. — Kurį laiką Eastonas tylėjo, paskiau tarė: — Gal būt nuo kokio nuobodoaus giminaičio? Žinoma aš jo už tai nepasmerkčiau. Tikrai aš daleisčiau — šis laiškas nuo mano giminės?

— Ne.

— Iš kur gi jis pagaliau yra? — atkakliai persekiojo Eastonas.

— Tai ne tavo dalykas, — atrėžė Gregg, — eik šalin ir manęs daugiau netrukdyk.

Eastonas pabalęs išėjo lauk. Paskiau iki popiečio apie laišką nieko neprisiminė, bet kai pavakarėje Gregg išėjo dirbti prie požeminio urvo, per kurį buvo planuojamas pabėgimas, Eastonas su apmaudu skundėsi patalpoje likusiems vyrams.

Jis samprotavo, kad pagal korespondencijos neliečiamybės tvarką tai esąs rimtas nusikaltimas ir bent kaip jis turėtų tai savo privatus laiškas kada

gauti tą laišką arba žinoti priežastį, kodėl.

— Tu gi žinai priežastį, kodėl, — pasakė Connors.

— Klausyk jaunasis Connors, — užkirtė Eastonas, — aš esu daug vyresnis už tave, o tu, nežinodamas ką kalbi, nesikišk į kitų reikalus.

Po vakarienės jis vėl užkalbino australietį.

— Senas Digger, — pasakė jis su kylančiu džiaugsmu, — aš manau, kad komedijas jau baigėme. Ką tu manytumei apie leidimą nors trumpai dirbti laišką? Tik vieną minutę. Aš jį tau tuojau grąžinsiu, kadangi tai yra tavo. Leisk pažiūrėti, Digger.

Gregg išdidžiai papurtė galvą.

— Ne, — jis pasakė, — tai per daug privatu. Bent kokį kitą laišką mielai duočiau, bet ne tą.

— Tu kruvinas pusproti, kaip tu gali taip galvoti, kad

jis man adresuotas? — siuto Eastonas.

— Eik lovon, mažiuk, ir nemėgink knarkti, — atkirtė Gregg.

Su dienų pertraukomis tas reikalas vis išsildavo. Eastonas tapdavo labai draugiškas, malonus, keldavo toną ir nei griežtai reikalaudavo, bet Gregg atsisakė su juo turėti bent kokį reikalą. Marley, tas švelnus sentimentalistas, patarė Eastonui gražinti pusę pakietuko ir laišką atgal atsiimti.

— Morley, aš būsiu dėkingas, jei tu nuošaliau laikysies nuo to reikalo. — Piktai kalbėjo Eastonas. — Tas tavęs visai neliečia. Taliau aš nematau jokio reikalo pakietuką grąžinti. Tap buvo sutarta, o dabar jau po viskam. Pagal etiką Gregg turėtų leisti sužinoti laiško turinį. Aš turiu priežasties spėti, kad tai mano ad vokato, kuris turi ką nors bendro su mano nuosavybe.

— O ne, — lakoniškai įsiterpė iš vėsaus Gregg.

Apie modernią metalurgiją

INŽ. J. BULOTA.

Gg. Skaitytojus reikia pa informuoti, kad šiuo baigiamoji Dipl. inž. J. Bulotos straipsnių eilė moderniosios metalurgijos tema yra paimta iš jo paskaitos, skaitytos Paryžiuje lietuviams studentams. Ši aplinkybė įpareigojo redakciją padaryti tų sutrumpinimų, ypač atsižvelgiant į plataus skaitytojo savaimingumą ir kai ką paprasčiau pasakyti.

Dabar dedama paskutinė paskaitos dalis, kuri nors taikyta Paryžiaus studentams, vis dėlto tinka ir Kanados lietuviams. Red.

Vieną iš tų mažinimo priemonių reikia skaityti bolševikų komunistų, kuris nors stengiasi išvairinti kelti gimimų skaičių, bet visos jų praktiškos gyvenimo formos — dialektinis materializmas — kalba prieš juos pačius ne tik teoretškai, bet ir praktiškai. — Prie teroro, be religijos, be nuosavybės, be tarp individiškos materiolinės konkurencijos yra beveik nesamone laukti gimimų daugėjimo, ką aiškiai parodė ir prieškarinė Sovietų Rusijos statistika.

Prancūzų žinovų apskaičiavimais, Sovietinė Rusija su staigiausiu padaugėjimo kaina caro laikų Europoje, dabar turėtų netoli 300 mil. gyv. Kai dabar jai tepriskaitoma apie 180 milijonų, žinoma, neskaitant užimtų sričių.

Užtenka nors truputį apsvairstyti USA ir anglų politiką, kad galima būtų atspėti slaptuosius jų politikos linijos bruožus. Jie ilgai nesistengs išstumti bolševizmo iš slavų kraštų — tegul jie sumažėja ir suprastėja — kai mes dauginsime ir gūdrėsimė. Pasitrauksime iš Kinijos ir jai nebeskolinsime, o ji tapusi komunistinė bus atžagari ir mūsų bolševizmui ir neužtekdama maisto privirs košės Maskvos dialektinio materializmo apaštalams bei sparciais žingsniais žengs atgal individų skaičiumi ir su didesniu efektu, negu juos apmėtant atominėmis bombomis. Visų šitų teorijų, gyvenimo realybės ir konservatyvių jausmų vedami, mes lietuviai, kaip europiečiai ir baltosios rasės atstovai, turime būti gudrūs ir vieningi, kaip Izraelio ainiai, kurie per du tūkstančius metų blaškomi pasidaugino iki keliolikos milijonų, išsaugojo savo tilybą, savo daugiau ar mažiau nesumaišytą kraują, išmoko iš kitų sugrobti turtus ir pagaliau atkurti savo tėvynę.

Nieko daugiau aš negalėčiau dabar geresnio pasiūlyti, kaip įieškoti darbo, būti sotiems taigi ir sveikiems, kai pilvas sočius, tai ir galva gerai dirba ir kūnas tampa sveikas (kaip buvo sakoma: sveikam kūne — sveika ir siela), bedirbant mokintis, kiek galima turtėti, neužmiršti mūsų tėvų tilybės,

net jei ji pasirodytų neatitinkanti mūsų galvosena, tvestis tarp mūsų pačių, neištaitėti ir kiek galima daugiau daugintis, — tik taip mes išliksime neištaitėję ir anksčiau ar vėliau atkursime savo tėvynę.

Taigi, baltieji visi rėkia, kurstosi daugintis, čia ir išskyla maisto ir technikos reikmenų problema. Čia technikai, metalurgai, virintojai ir visi kiti suinteresuoti suka galvas, kaip pagaminus mašinas, suradus geriausius ir pigiausius gamybos metodus, kad apvilktų duotą butą, aprūpintų visais reikmenimis ir pasodintų už stalo vis naujus, kasdien tik baltųjį rasę priaugančius apie 55.000 žmonių, bei aprūpintų jau atsiradusius ir rytojų būsnius. Per savaitę jo mašinas turi aprūpinti 400.000 naujų žmonių.

Aš čia išties minėjau dabarinių mokslo šakų gausėjimą, komplikotumą, technikos kasdien kylančią progresą ir neįmanomą viską išmokyti bei žinoti. Tėktų baigiant šį pasikalbėjimą paklausti, kadangi geriausiai būtų pasirinkti, kaip mokslo šaką, štai čia mums lietuviams studentams?

Nesismulkinant tektų atsakyti: pirmiausia gauti darbo ir jei galima tai būsimoj mėgiamoj specialybėj, o tik paskui sąžiningai bedirbant tobulintis vakariniuose kursuose — universitetuose nukreipiant visą dėmesį į savo specialybę.

Dabartiniai universitetai su savo universalėmis, pasenusiomis programomis, tėra tik liukuso reikalas turtingiems, o sveikatos praradimas ir laiko sugaišimas bediniams. Šiandien jauno išblyškusi dažnai sugadintos sveikatos daktaro ar inžinieriaus visi kratosi, nes jo žinios yra nepanaudojamos ir jis turi smulkutę jam skirto darbo šakelę viską iš naujo pradėti, iš jo jokios naudos, pa lyginus su prasytynusiu darbininku specialistu, iš kurio ilgą laiką tas jaunas inžinierius dar turės mokintis, visi egzaminai, kuriuos jis išlaikė yra jo jau apmiršti, o jo profesorų aiškinti ir egzaminuose reikalaujami metodai dažnai esti jau pasenę ir praktinio gyvenimo užmiršti — pralenkti.

Gaila žiūrėti ir girdėti jauną „mokslininką“ išsireiškiant: „Čia mano sritis ir aš galiu dirbti ir kalbėti, nes viską žinau“. Tokiu atveju man vis prisimena A. + A. V. D. Uto Prof. Šulco anekdotas: „Tas daugiau žino, kuris žino, kad nieko nežino už tą, kuris nieko nežino ir nežino, kad nežino“.

Nors su visais prancūzų diplomais ir man teko sutikti ir džiaugtis, kad mane L'Air Liquide bendrovė priėmė kad ir su mažesne, negu paprasto darbininko alga 6-ies mėnesiams išbandyti, o, štai, po dvejų su puse metų bedirbamas ir iš-

siskaitęs savo naujos specialybės knygas nepalikau užmirštas ir algos atžvilgiu.

Kuomet visi „L'Air Liquide“ bendrovės laboratorijos inžinieriai (viso — 20) yra įstoję kaip darbininkai ir uždirbdami duoną bei išsidirbdami specialybę įgavę lengvatas vėliau įstoti į specialius kursus ar Universitetus (Les Arts et Metiers) ir taip pamažu juos baigę sekdamį daugiausia savo specialybę, patapo tikrai naujingais su geru atlyginimu bendrovės inžinieriais. Bendrai, naudingausia, seniausia ir iki paskutinio žmogaus išgyvensianti specialybė — yra kasdieninės duonos fabrikacija, atseit — ūkininko amatas — agronomija. — Šios rūšies specialistai iš mūsų pabėgėlių tarpo buvo visų žemės kontinentų pirmiausia išgaudyti ir pirmieji išvažinėjo — aplesdami Vokietijos lagerių mizeriją. Toliau eina žmonių apsilvilkimo specialistai — siuvėjai, medžiagų gamintojai. Jie visuomet ir visokiomis sąlygomis gauna ir gaus darbo. Trečia tai technika, su jos tūkstančiais šakelių ir ypač dabar — virinimas. Nes tai yra specialybė, be kurios neapsieina ne tik dvi pirmosios maisto ir apsilvilkimo, bet ir tūkstančiai kitų žmogų reikalingų daiktų gamybos ir turimų mašinų išlaikymas. Šios rūšies darbininkai specialistai ar inžinieriai visuomet gauna ir gaus darbo ir jie niekuomet taip pat neba daus.

Ketvirta reikėtų priskaityti mediciną ir taip toliau, užbaigiant gal nedėkingiausia ir tik dėl žmonių kvailių ir tuštybės teegzistuojančia juristika. Čia aš atsiprašau esančius ir būsnius ponus juristus, pridurdamas, kad visokių yra — viso kio ir reikia.

Taigi, be darbo mokslas yra tik liukuso reikalas, o jis mūsų sąlygose turi būti vejamas iš mūsų svajonių, bei atieties mokslo planų. Mokintas ar nemokintas be darbo žmogus galima prilyginti apt lietaus pastatyta bėgūdyjančiai brangiui mašinai, kuri po kiek laiko nustos savo paskirties ir daug jos ratukų visiškai nebesuks. Jeigu mokslo gyslelė turi, tai pradėk dirbti, o laikas ir darbas garbingai ir sotų tave išves iki diplomo.

Man yra labai malonu žiūrėti į tuos jaunus pasiryžėlius lietuvius darbininkus ir studentus, kad ir netekusius tėvynės, beužsidirbančius savo rankomis kasdienė duonele, su gebančius organizuoti Lietuvos likučius — burtis ir krūvą — pasidalinti mintimis ir ruoštis laimingesnės Lietuvos atečiai. Man belieka pareikšti padėką ir pagarbą bei kartu su jais ištarti Tėvynės Labui! Galas.

„NAKTIS VIRŠUM ŠIRDIES“

J. Krumino tik ką pasirodžiusi šis spaudos rinkoje moderni apysaka gaunama „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Knygos kaina 1,50 centų.

ėmė stebėti Gregg. Australietis ramiai kimšosi pypke. Pagaliau Eastonas atsistojo. Pradžioje neryžtingai, bet tuojau pat susivaldė ir nesidairydamas išėjo.

— Kodėl neužmušei kai jis tave kiaule pavadino? — paklausė Anderson.

— Kadangi jis tik juokingas mažiukas, kuris daugiau patenkintas mus supančiomis spygliuotomis vielomis, ko aš negalėčiau pasakyti apie bent kurį iš mūsų. Kaip matome, jis pražuvęs be savo žmonos, net šliurių nepajėgia susirasti. Jam gi jau 40 metų. Grįžęs i namus jis bus herojus, nors ir toliau sėdės raštinėje daugiau nieko nematydamas. Nenorėčiau jo sužeisti.

Maždaug po pusvalandžio i baraką įėjo stovyklos adjutantas.

— Senas Digger, jis pasakė, — S. B. O. nori tave matyti. Ką tu ten padarei senam vargšui Eastonui?

— Manau, kad perdaug

KULTŪRINĖ KRONIKA

RAKETA Į MĖNULĮ TORONTE

KLKD pasikvietė į Toronto buv. tremties „Atžalyno“ teatrą, kuris balandžio 22 dieną Columbus salėje (Bloor ir Sherbroune gatvių kampe) su vaidins Clifford Odets 3 veiksmų pjesę „Raketa į mėnulį“. Režisuoja J. Blekaitis.

TRYŠ DIDIEJI RUOSIA NAUJĄ PROGRAMĄ.

Neseniai Montreali atlankiusieji trys didieji žodžio menininkai — B. Brazdžionis, A. Gustaitis ir H. Kačinskas — šių metų sezoną jau baigia.

Ateinančiam sezonui jie ruošia naujus dalykus — naują programą, — su kuria pasirodys lietuviškai visuomenei naujoje šviesoje.

Su ta programa, su kuria jie nepaprastai gražiai pasirodė ir Montrealy, jie apvažinėjo visas žymiasias Amerikos lietuvių kolonijas ir visur turėjo pelnytą didelį įvertinimą. Netenka abejoti, kad ir naujoji programa bus vertinga ir žavės visuomenę. Mes esame tikri, kad mūsų didžiųjų žodžio menininkų sekantis atsilankymas Montrealy plačiosios visuomenės bus gražiau ir kilniau įvertintas.

ČIURLIONIENĖS „AUŠROS SŪNŲ“ WORCHESTERY.

Žymusis mūsų dramos artistas, dabar vedas net dvi dramatos studijas, Henrikas Kačinskas, Worcesterio stato S. Čiurlionienės „Aušros Sūnus“, kuriems dekoracijas kuria dailininkas Viktoras Andriūšis, dabar gyvenęs Bostone.

NAUJŲJŲ AUSTRALIEČIŲ PARODA

Trylikos tautų naujieji atėviai Australijoje, Imigracijos ministerijos pavesti, sausio 22 d. atidarė tautodailės ir meno parodą Australijos sostinėje Canberroje. Iš čia ši paroda bus kilnojama į kitus miestus, ir užtruks apie metus laiko. Lietuvių ir graikų skyrių tvarko, prižiūri ir lydės per Australijos miestus lietuvių dailininkas J. Bistrickas.

ADELAIDĖS TEATRAS MELBOURNE

Adelaidėje susidarė mėgėjų lietuvių teatras, kuris yra paruošęs kelis spektaklius. Šis teatras sausio 18 — 20 dienomis lankėsi Melbourne ir suvaidino du spektaklius — „Paskutinį skambutį“ ir P. Vaičiūno „Sudrumstąją ramybę“. Kiek viename spektaklyje atsilankė po 500 su viršum lietuvių, nors visa jų kolonija siekia tik apie 1.500 asmenų.

VIENUOLIAI DARYSIA SPAUDOS REFORMĄ

Amerikos lietuvių laikraščiai praneša, kad Amerikos lietuvių Pranciškonai vienuoliai iš trijų dabar einančių laikraščių — „Darbininko“, išeinančio Bostone, „Amerikos“, išeinančio Brooklyne ir „Lietuvių žinių“, išeinančių Pittsburghe, — padarysą vieną dukart

savaitinį laikraštį, kuris vėliau numatomas padaryti dienraščiu. Iš šių trijų laikraščių sudarytas laikraštis turėsias ir naują vardą, kuris dar neskelbiamas.

Sumanymas labai rimtas.

AMERIKOS ARCHEOLOGAI DOMISI LIETUVA

Archeologė dr. Marija Gimbutienė, kovo mėn. 20 d. skaitė paskaitą Harvardo universitete tema „Prehistoric Geography of North - East Indo-Europeans Throughout 3.000 Years“. Po paskaitos buvo diskusijos su archeologais ir lingvistais, kurie domėjosi Lietuva, jos praeitimi ir moksliniais, kaip kalbininku Kaz. Būga. Klausytojų tarpe daugiau sia buvo profesorių ir doktorantų.

— Rašytojas Ant. Skėma, užplutas partinės spaudos dėl „Živilės“, dabar rašo romaną, kurį tikisi baigti per dvejus metus.

— Dailininkas R. Veselauskas, atvykęs iš tremties, apsigyveno didžiojoje lietuvių kolonijoje — Čikagoje ir gavo darbą savo specialybėje, kurioje sėkmingai dirba.

NAUJI RAŠTAI.

„KOVO MĖN. AIDAI“.

Š. m. 3-me „Aidų“ numeris randame šiuos straipsnius: Vysk. V. Padolskio — Religija asmens ir tautų gyvenime; Zenono Ivinskio — Merkelis Giedraitis arba Lietuva dviejų amžių sąvartoje (šitame straipsnyje autorius, pasinaudodamas Vatikano ir Jėzuitų archyvais, M. Giedraitį įstato į laiko ir kultūros rėmus); Ant. Jasman — literatūrinės kritikos prasmė.

Dailiosios literatūros duoda: Alfonsas Nyka Niliūnas eilėrašius iš rinkinio „Išduotas medis“; Pr. Kozulis — Tiltas (eil.) ir Petras Babickas — Ma da Grosse krašte (iš spausdinamos knygos „Brazilija“).

Apžvalgų skyrius šį kartą labai gausus: L. Miškinio recenzija — Henriko Radausko grįžimas, J. Gintautas — krizė sovietinėje lietuvių literatūroje ir kritikoje; Izidorius Vasilūnas — Lietuviškąjį smuiko koncertą nagrinėjant: Dr. Ign. Urbonas — Nicola Hartmann; B. S. — Bertrand Russell. T. L. Andriekus, O. F. M., — Didžiojo jubiliejaus ženklai; Juozas Alaušius — Kultūros Fondo belaukiant; Mykolas Gilius — Išpūdziai iš Berlyno.

Numeris papuoštas: Michelangelo, A. Valeškos, V. van Gogho, A. Galdiko, Botticelli, J. Penčylos kūrinių, M. Giedraitio, A. Nykos — Niliūno atvaizdais, Šiaulių šv. P. P. bažnyčios foto nuotrauka.

Argentinos Lietuvių Balso KALENDORIUS 1951 metais. Turiny: K. Norkeus iliustruotas straipsnis apie Patagonijos lietuvių; Pirmieji lietuviai Amerikoje. Mūsų

P. JURKUS PARASĖ POEMĄ

Lietuvių liaudies pasakos tema poetas Paulius Jurkus parašė poemą „Juodvarniai“, kurią skaitė Bostono lietuvių rašytojų klube. Poema visiems patikusi.

GARSEJA ISPANŲ DRAMATURGAS

Ispanų dramaturgas Henderico Garcia Lorca buvo nužudytas 1936 m. Bet tik po šio karo jo veikalai pradeda susilaukti pelnyto garso. Jis jau vadinamas vienu moderniojo teatro sūlu.

Prieš 25 m. pats Lorca jautėsi lygiai svetimas New Yorko Manhattane, kaip ir jo veikalas dabar. Jo lankymosi vietas, eilėraščių rinkinys „Poetas New Yorke“, yra graudus gamtos sūnais skundus tarp dangoraizių ir mašinų. Jis jautėsi daug artimesnis negru su jo pagrindinai vaikiška menininko siela, negu praktiškam ir materialistiškam jankui. Geriausi jo rinkinio eilėraščiai vaizduoja negrų kvartalą (Ay, ay, Harlem). Juose jis kerpi si į čionykštį negrą, kaip į „karališką belaisvį janitoriaus uniformoj“.

— Naujosios Zelandijos Wellingtono mieste, minėdama 104 metų gimtadienį, koncertavo senutė pianistė Simons.

spauda 1950 metias; Dr. A. Garmaus straipsnis apie Dr. K. Griniaus šeimą; Kas ta Korėja. Daug eilėraščių, beletristikos ir tt. Kalendorius įdomus.

Keleivio KALENDORIUS

1951 metams (eina nuo 1912 metų). Turiny: Mūsų praeitis vaizduose; Petro Pilkos lietuvių literatūra ir jos kūrėjai; 1950 metų cenzas (apibūdintos JAV kiekviena valstybės skyriumi); Daržo priežiūra Du pasauliu; Triušiai ir... Žmonės; Krintančios žvaigždės arba meteorai; Įvairūs pasaulio alfabeto pavyzdžiai; Jono Gutenbergio pėdomis; Žmogus iš vandens. Kas yra darbas; Kada Lietuvoje ponai valdė; Mai ronio baladė Čičinskas; Jono Biliūno Kludžiau ir k. Kalendorius didelis ir turiningas.

Wellandiskų humoro laikraštis PELEDA 2 numeris. Šis numeris jau geresnis. Iš rašinių galima suprasti, kad yra žmonių, turinčių humoro gabumą, kuriuos verta rutulioti.

KNYGA „GENOCIDE“

Norintieji įsigyti K. Pelėkio „Genocide“, prašome kreiptis žemiau nurodytu adresu, prisiunčiant 2 \$ už egz.

Knyga yra labai vertinga dovana tavo bendradarbiui ka nadiėčiui ir tau pačiam prisiminti matytus prešų — okupantų daromus masinius naikinimus Lietuvoje.

Knyga yra parašyta anglų kalboje, apima visus tris Lietuvos tragedijos laikotarpius, su gausiomis iliustracijomis ir nuotraukomis. Adresas: V. Kvedaras, 20 Leopold Ave., Toronto, Ont., Canada.

Po to Eastonas visuomet buvo blogoje nuotaikoje. Dažnai atrodydavo, kad jis nori ką sakyti Gregg, bet tuojau pakaisdavo savo mintį. Visi susidarė nuomonė, kad jis nuolat apie tai galvoja. Jis beveik su nieku nekalbėjo ir valandas praleisdavo savo guolyje iš ten leisdamas kamuolius tabako dūmų.

Kartą Morley bandė tarpininkauti:

— Digger, būk geras, atiduok laišką. Tai nėra gražu iš tavo pusės.

— Morley, — atsakė Gregg, — aš neduosiu jam to laiško. Neminėk to daugiau, tegu jis pamiršta apie tai.

Morley žiūrėjo staciai į jo akis apie minutę laiko ir tuo met patenkintas pasišalino.

— Digger tai nedarytų dėl mažos priežasties, — pasakė jis neryškiai kreipdamasis į Connors ir Andersoną.

— O pusė pakietuko tai ne gera priežastis? — pasiteiravo Connors.

Morley tik nusišypsojo.

Po keletos dienų įtempimas truko:

— Gregg, — pranešė Eastonas. — Aš nutariau grąžinti pusę pakietuko. Aš turiu turėti tą laišką. Ką tu į tai?

— Be reikalo tik kalbi.

— Tu kruvina kolonijų kiaulė, — suspiegė Fastonas, — duodi mano laišką arba aš tave...

— Ką gi tu manai daryti? — švelniai ir labai maloniai su sidomėjo Gregg. Ir niekas nepastebėjo jo net pykteliant, kai jo didžiulė ranka nusileidusi sugriebė Eastono palaidinės apykaklę.

— Aš tą reikalą pranešiu vyr. britų karininkui, — nerančiai baigė Easton. Visi tai išgirdę paplupo juoktis. Eastonas jau buvo visai prie ašarų.

— Aš duodu tau dvi minutes, o tuomet einu pas mūsų dalies komendantą Ryan. — Jis pažiūrėjo į rankinį laikrodį ir

— Gerai, Digger, sakyk, — pagaliau jis pasakė.

— Štai kodėl aš jį sudeginau, — pasakė Gregg, — skaityk pats. — Ir iš viršutinės, karškos palaidinės kišenės ištraukė „sudegintą“ laišką.

„Brangus pone Easton“, skaitė Ryan garsiai, jau jaučiu pareigą painformuoti apie jūsų žmonos elgesį, kuris turėtų būti rimtai apsvairstytas, svarbiausia tuo metu, kada jūs kenčiate belaisvę dėl karaliaus ir tėvynės“.

Toliau rašytoja per du puslapius tęsė panašioje nuotaikoje. Amerikos aviacijos majoras Jackson, pakvietęs poną Faston į kiną, po to nusivedęs restoran išsigerti. Nors ponas Easton pasakojo, kad amerikietis majoras esąs jos serėčios vyras iš East Orange, N. J., bet tai gi neduoda jam jokių teisių į p. Easton, kas jis pagaliau ten ir bebūtų. Laiškas pasirašytas ponios J. Nash.

— Dabar aš matau ką tai reiškia, — pasakė komandan-

Vertė S. Meškuitis.

Mūsų kaimynystėje

NUOTRUPOS IS WORCESTERIO, MASS, U. S. A.

Nors Worcesteris, Mass. ir gerojai nutolę nuo Kanados, kurioje leidžiama „NL“, spiečianti, suprantama, apie save ir daugumą skaitytojų, gyv. Kanadoje, bet gi, kad ir tolimesnės žinutės, leiskime iš U. S. A., bendram lietuviškumo reikalui bei informacijai tegalėtų būti tik naudingos, tad ta mintimi čia ir patiekiamos.

33-sios Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metinės Worcesterio šiais metais paminėtos itin iškilmingai ir gražiai. Tiesa, jeigu būtų galima tylomis praeiti pro šiam miestui te jau nuo seniai įsigyvenusia „tradiciją“ — minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę skyrus, „kas kur sau“... tad šių metų minėjimą būtų galima vadinti ne tik gražiu, bet entuziastingai nusisekusiu! Deja, taip nėra! Nepaisant ir gražiausių pastangų šiais metais suvesti visus lietuvių — seniau čia išsikūrusius ir naujuosius ateivius, — paminėti šią reikšmingą šventę drauge, tos pastangos, iškilus ir vėliai iš seno čia įsikerojusios, tuščioms, daugiau asmeniškoms ambicijoms, kurios ypą ryškios tarpe čia gyvuojančių dviejų parapijų, žinoma lietuviškų vadovų — klebonų, argi lietuvių, ir nepriklausomai čia egzistuojančio lietuvių Piliečių Klubų, vieningo susitarimo neprieita ir Vasario 16-ą minėta vėl skyrus. Tad atskirai apie minėjimus ir tenka informuoti.

Lietuvių Piliečių Klube minėjimas atšvęstas vasario 18 d. Prieš prasidedant iškilmingam aktui, Worcesterio Ameri-

rikos Lietuvių Veteranų Pastas iškilmingai įnešė USA ir Lietuvos vėliavas. Vietos, susidedančios iš čia gimusių ir augusių jaunimo, lietuvių amerikiečių būgnų — trimių korpus, gražiai išsiriškiavęs ties vėliavomis, atliko kelis tautinius motyvais muzikinius kūrinius, taip pat ir trimių pagarbą — malda už kritusius už Lietuvos laisvę karius. Worcesterio Lietuvių Moterų Klubas choras, vedamas muz. M. Meškienės, publikai pritariant, sugiedojo USA ir Lietuvos Himnus. Iškilmingą aktą atidarė M. Žemaitaitis, Lietuvai Remti Dr. Jos Worcesterio skyriaus pirmininkas. Pirmasis kalbėtojas, vietos žymus veikėjas, adv. Antanas Mileris, po savo gražios kalbos, perskaitė Worcesterio miesto majoro Vasario 16-sios proklamaciją, kuria jis skelbia vasario 16 d. esant lietuvių dieną. Toliau perskaitytos kalbos Mass. kongreso, didelio lietuvių bičiulio, H. Donohue ir adv. A. Milerio, kurias jie pasakė anglų kalba per vietos radiją, vasario mėn. 16 d. vakare, tuo būdu plačiai paskleisdami oro bangomis žinią apie Lietuvos Nepriklausomybę ir šiuo metu Lietuvai daromas didžiules okupantų skriaudas. Po adv. A. Milerio kalbėjo buv. Kybartų gimn. direktorius Pr. Pauliukonis ir tik ką į Vokietijos atvykęs Erlangeno U-to docentas Dr. K. Cirtautas. Meninę programą dalį atliko vietos moterų choras, ved. M. Meškienės, Tremtinų Meno Mėgėjų choras, ved. muz. J. Snarskio. Porą dainelių padainavo čia gyvenanti gam aktui, Worcesterio Ameri-

maciją išpildė Gražina Pauliukonytė; joms akompanavo B. Dvareckaitė. Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta per \$ 330,—.

Siauresnio pobūdžio minėjimai, apjungę savo parapijiečius, įvyko ir čia esančiose dviejose lietuvių kat. parapijose. Aušros Vartų parapijos minėjime dalyvavo ir Mass. Kongr. H. Donohue, o Šv. Kazimiero — poetas Aistis-Aleksandriškis.

Apie visus Worcesterio įvykius minėjimus gražiai atsiliepė vietos amerikiečių dienraštis — Worcester Telegram & Evening Gazette, įspindamas ilgokus minėjimų aprašymus, kalbėtojų pavardes bei nuotraukas.

Worcesterio sėkmingai veikianti, apolitinė, karitatyvinė, šalpos organizacija — Lietuvai Remti Dr. Jos, paskutiniame savo susirinkime, įvykusia me sausio 14 d., 1951, parakyrė 100,— dol. — vieninteliai lietuvių Gimnazijai Tremtyje, Diepholze (pinigai persiūti per BAI.Fo įgaliojimą Vokietijoje J. Valaitį) ir 200,— dol. Ambergio sanatorijoje, Vokietijoje, besigydančioms lietuviams tremtinėms, serg. TBC, šelpti, pasiūnčiant už šią sumą jiems asmeniškai maisto siuntinių. Apskritai, ši dr. Jos roso paskutiniųjų metų bėgyje yra pasiuntusi per 300 maisto siuntinių liet. tremtinėms, Vokietijoje.

Šios draugijos pastangomis yra pravedami platūs, visos lietuvių visuomenės Worcesterio laikomi, Lietuvos Nepriklausomybės paskelb. šventės minėjimai; šis paskutinis buvo 11-sis minėjimas iš eilės, Liet. Remti Dr. Jos Worcesterio organizuotas. Dr. Jos darba nuosirdžiai remia, per 12-ka Worcesterio lietuviškųjų organizacijų, išskyrus lietuvių parapijas, susirūpinusias savais reikalais...

Pavergtoje Lietuvoje

„Valymai“ tebeina. Pagal tik ką gautus duomenis, LKP(b) narių „valymai“ Lietuvoje jau baigti. Po Pervuchino atlikto narių „patikrinimo“, MVD pareigūnas Agafon Pundov buvo paskirtas „likvidatorium“. Netrukus jo veiklos pasekmės pasireiškė sensacingais pakeitimais LKP(b) partijos viršūnėse. Šiuo metu, Maskvos VKP(b) Orgbiuras tvirtina naują LKP(b) pareigūnų sudėtį. Gegužės 1 dieną Lietuvoje bus paskelbta ištikimybės SSSR, Partijai ir Stalinui deklaracija, Lietuvos CK sudėtis pasikeis, ir bus formalis galas „valymams“.

Kas kita su administracijos tarnautojais. Ten valymai tebeis ilgą laiką. Maskvoje nusistatyta iš tarnybos atleisti visus tarnautojus, kurie buvo

Worcesterio ALT Sandaros 16-sios kuopos paskut. susirinkime perrinkta kuopos valdyba bei veiklos komisija. Plačiai diskutuotas kultūrinės, tautinės, politinės veiklos klausimas. Numatoma parengti meninį pastatymą Worcesterio visuomenei; jo išpildymui užsibrėžta kviesti So. Rostono Gabijos choras, vad. muz. J. Dirvelio, kurs atliks operetę „Birutė“.

Lietuvos laisvinimo kovos reikalais pramatoma suruošti plati paskaita, kurios metu bus renkamos aukos AL Taybai, gelbstint jai tesėti užsibrėžtą 100.000 dolerių avų. Prelegentu pramatomas Vac. Sidziškauskas, jeigu tik jam pareigos ir laikas leis Worcesterio pasiekti.

Frankfurto a-Main U-te studijuojančiam ir susirgusiam TBC stud. med. Vainuičiui Vaitkevičiui paremti Worcesterio Sandaros kuopa peskyrė \$ 25,— auka. Ubr-tis.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO PRANEŠIMAS

Antano Miliausko palikimas.

1951 m. sausio mėn. 15 d. Philadelphiaje mirė Antanas Miliauskas iš Gobėnų km., Lei palingio vl., Seinų ap. Savo testamentu dėl turto nepaliko. Jo seserys Antanina Balts ir Albina Lesus mirė anksčiau, bet liko jų vaikai. Mūsų žinio mis mirusiojo Antano brolis Jonas dar 1950 m. lapkričio mėn. buvo gyvas Lietuvoje. Tremtyje, rodos, Kanadoje, turėtų būti Antaninos sūnus Petras Baltz (? ar pan.), o gal yra ir kitokių giminų. Giminės, arba žinantios apie tokius prašomi atsilipti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

Prie tos progos Generalinis Konsulatas skaito reikalingu pranešti sekanti: kasdieną susiduriame su pajieškojimais tikrų brolių ir net tėvų, per paskutinius 3 metus atvykusių į JAV iš tremties, bet daugumą jų neatsižvelgia į mūsų prašymus užsiregistruoti mūsų Centrinėje Kartotekoje prie Gen. Konsulato. Perspėjame, kad sklbiamie pajieškojimai per spaudą tik seniai čia gyvenančių, o naujai čia atvykusių ir neįspėdžiusių savo pilietinės pareigos užsiregistruoti ir pranešti naują adresą, pakeitus gyv. vietą — neįšeko-me.

Užsiregistravusiems (apie 10,000) tariame aciu ir mielai teikiame adresus. Atsakymams pridėkite pašto ženklą arba atviruką.

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke.

ZURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!
A. PAULAITIS
Importe - Exporte.
Wangen - Allgau — Germany.

IVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS IMPERIAL AUTO COLLISION

G KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.
— Lietuvos patarnaujame papigūmis kainomis. —
— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C.E. DUPRAS
SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

GERB. VISUOMENĖS ŽINIAI PRANEŠU.

Kad dėl perkrovimo darbu ir laiko stokos naujų klientų iki 1951 m. gegužės pabaigos priimti nebegalėsime.

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS BIURAS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

TEL. FI. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MESA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVES.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS
J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos šar dėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14 — \$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. cukraus

1 sv. marmelado

1 sv. kiaulienos mėsos

2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 21 — \$ 6.26

1 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 23 — \$ 8.30

5 sv. rūkytų lašinių

5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24 — \$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

5 sv. degintos kavos

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaulinių taukų

C. 15sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40

C. 4 sv. deg. kavos

(i pr. zoną) \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30

C. 5 sv. kakavos \$ 4.50

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

I. 5 sv. margarino \$ 3.70

Siuntinys Nr. 1 — \$ 6.70

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.

1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

2 sv. degintos kavos

2 sv. cukraus

1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus — \$ 2.60

B. 20 sv. cukraus — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. degintos kavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

3 sv. degintos kavos

2 sv. cukraus

KANADOS SOCIALDEMO-
KRATAI UŽTARIA TREM-
TINIUS

(Atkelta iš 3 pusl.)

tijas"; niekas neabejoja jų „ge-
rų norų“ suktumu, lygiai kaip
jokių vilčių nebuvo parodyta
dėl galimybės „išsaugoti pa-
saulio taiką diplomatinėmis
priemonėmis“. Iš kitos pusės,
didžiausias komunizmo pagal-
bininkas esąs ekonominis ne-
teisīgumas ir rasinė diskrimi-
nacija. Kol nebus išlaisvojo
pasaulio pašalintos šios dvi blo-
gybės, tol komunizmas nepri-
trauks rėmėjų šiapus geleži-
nės uždangos ir tol mūsų mora-
linis pagrindas nebus pakan-
kamai tvirtas atsispirti Sovietų
imperializmui.

Iš 107 rezoliucijų, patiektų
partijos vadovybės ir atskirų
klubų bei prisijungusių organi-
zacijų, buvo svarstyta 90. Su-
važiavimas pasisakė už labai
aiškiai, grynai darbo žmonių in-
teresus ginančią politiką.

Ontraio Provincijos ilgame-
tis CCF lyderis ir opozicijos va-
das provincijos parlamente,
E. B. Joliffe, MPP., savo kal-
boje pabrėžė, kad dar gali iše-
iti trukti, kol darbo žmogui
pasaulyje bus iškovota kas jam
priklauso. Bet mes turime tu-
rėti pasiryžimo, kaip tos Angli-
jos moterys, kurios karo me-
tu, bomboms krintant, nesit-
raukė nuo darbo,—ir mes lai-
mėsime karą prieš darbo žmo-
gui daromas neteisības. J. C.

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis.
Pataisymai ir užsakymai.
5355 Verdun Ave., VERDUN
Tel. HE 4547.

Welland, Ont.: apylinkės lie-
tuvų aukos 300,00 dol.
Montreal, Que.: Vasario 16-
tos minėjimo proga 178,07 dol.
KLB — MALOK surinko su-
lig aukų lapais: Nr. 6 — J.
Ladyga — 9,00 dol., Nr. 5 —
J. Navikėnas — 25,00 dol., Nr.
1 — J. Juodviršienė — 35,00
dol.

Rouyn - Noranda, Que.: K.
L. B. Vasario 16-tos minėjimo
— 77,00 dol.

Edmonton, Alta.: Po 10,00
dol. — P. Gudjurgis, L. Kar-
bunas, M. Kardelis, A. Kan-
tautas, A. Mažionis, P. Šiugž-
dinis, K. Vaitkūnas; po 5,50
dol.: — S. Šepetys; po 5,0
dol.: M. Jogaldis, P. Joneliū-
nas, W. Juodelis, J. Kamaitis,
A. Makaras, T. Rudinskis, S.
Sutkaitis, J. Šileikis, M. Urbo-
nas, P. Vaitkūnas, B. Viskel;
po 3,00: J. Karpas; po 2,00
dol.: J. Augis, J. Budrys, J. Ru-
sinas, P. Rukševičius, K. Šy-
kunas, J. Vektoris, K. Žolpis,
V. Zukuškas; po 1,50 dol.: M.
Fedushehak, I. Kudokis; po
1,00 dol.: P. Angulis, P. Ba-
lulis, P. Burdulis, J. B., J. Gar-
benčius, R. Juodelis, J. Kai-
rys, V. Kazlauskaitė, J. Kir-
deikis, S. Koknelovich, J. Ku-
nigishkis, J. Kunigishkis, J. Ky-
nas, V. Martinkus, G. Mickė-
nas, F. Murauskas, K. Norvil-
la, J. Pašukonis, V. Petruške-
vičius, B. Rasimas, B. Rimkū-
nas, Seikus, Sulckus, S. Survil-
la, A. Šepetys, Ch. Šiugždinis,
J. Tolys, A. Vasiliauskas, L.
Vengel, V. Zaleskis, du para-
šai neįskaitomi; po 50 dol.:
A. Andriulevičius, K. Katinas;
po 0,25 dol.: J. Linartas, X. Y.
Viso 190,00 dol.

Timmins, Ont.: po 5,00 dol.:
V. Morkūnas, J. Mardosas, J.

Simanavičius; po 3,00 dol.: J.
Faranavičius, A. Vaičieliūnas,
V. Žukas; po 2,00 dol.: J.
Markevičius, P. Gaigalas, V.
Račys, A. Kukta, A. Artiško-
nis, P. Belaišis, A. Melvydas,
kamavičius, P. Volungė, A. Ba-
M. Rozma, P. Pačėsa, B. Tru-
rauskienė; po 1,30 dol.: A. Ba-
nys; po 1,00 dol.: S. Bajory-
nas, M. Jonušaitis, V. Načec-
kas, viso — 52,30 dol.

Winnipeg, Man., Lietuvių
kolonijos Vasario 16-tos minė-
jimo 69,35 dol.

Windsor, Ont., K. L. B. apy-
linkės aukos 120,00 dol.

Mount Robson, B. C.: G.
Mickėnas 5,00 dol.

Hamilton, Ont.: Lietuvių
Socialdemokratų organizacijos
surinkta: po 10,00 dol.: J.
Miliūnas; po 5,00 dol.: A. Mi-
liūnienė, B. Bedarfas, St. Se-
šelis; po 2,00 dol.: P. P. Bur-
dinavičius, V. V. Šešelgis, P.
P. Černauskai, P. Grigaravi-
čius, J. Petratis, M. Krivickas,
Z. Didžbalis, V. Čerškus, J.
Lisauskas, St. Rukšėnas, E.
Gumbelevičius; po 1,00 dol.:
P. P. Radzevičiai, A. Pruselai-
tis, P. P. Jasinaičiai, P. Dau-
gėla, P. Ankudavičius, Vl. Pa-
navas, J. Kaneva, J. Stanevi-
čius, A. Kesiūnas, A. Janulis,
J. Bulionis, J. Jonikis; po 0,50

Henriko Radausko eilėraščių rinkinys „STRELĖ
DANGUJE“ yra sukrautas Tremtinių Namuose, 2244
West 23rd Place, Chicago, Ill., USA. Knygą iliustra-
vo dail. Vyt. Kasiulis, o išleido p. V. Saulius, 112 psl.
Kaina \$ 2.00. Platintojams duodama 25%. Prašome
užsisakyti aukščiau duotą adresu prisiunčiant pini-
gus ar čekį kartu su užsakyamu.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS
1918 FRONTENAC, MONTREAL
TEL. FA 0209

**VICTORIA
CLEANERS
& DYERS CO.**

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel.
TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos že-
mesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.
Kreiptis vakarais po 6.30 val

PRAŠO PADĖTI ATVYKTI
KANADON IŠ AUSTRIJOS.

Austrijos Lietuvių Bnedruo-
menės pirmininkas prašo Kan-
ados lietuvių padėti iš Aus-
trijos persikelti Kanadon šiem
bendruomenės nariams:

1. Mituzas Vytautas, gimęs
1927 m. sausio mėn. 3 d.,
Mančių km., Skaisgirio vlsč.,
Šiaulių apskr. Jis gali būti
ūkio, miško, arba statybos
darbininkas;

2. Jo žmona Mituzas (Mituzie-
nė) Monika, gimusi 1919 m.
8. 20 d. Borbiano kaime,
Bolzano apskr. (pietų Tirolis,
Italija). Ji yra gailestin-
goji sesuo (šiuo metu dirba
kaipo gailestingoji sesuo).
Baigusi šoferių kursų auto-
mašinai ir greitajai pagal-
bai. Abu gyvena: Ried i-Y.,
Rehabilit Centre, Austria.
Tautiečiai maloniai prašomi
padėti.

dol.: K. Jurgelis, P. Dramon-
tas, Vl. Marozas; po 0,25 dol.:
P. Stokes. Viso 60,75 dol.

Oakville, Ont.: K. L. B. au-
kų 31,00 dol.

Bigsby via Dymont, Ont.:
Edv. Davidonis 10,00 dol.

Visiems atjaunantiems mū-
sų Tėvynės išlaisviniui reika-
lą, nuosirdžiai ačiū!

M. Arlauskaitė,
Tautos Fondo Įgaliotinė.

PADĖKOS

Sault Ste Marie, Ont. lietu-
vių bendruomenei tariau didelį
ačiū už Velykines dovanas,
kurių gavau 21,50 dolerių. Tuo
pačiu linkiu jums visiems ge-
rausios ateities.

J. Sungaila.

Muskoka Sanatorija.

* *

Šių 1951 metų kovo mėn. 27
dieną mirė mano mylimas vyras
Mykolas Genevičius. Pa-
laidotas kovo mėn. 30 dieną
Woodland kapinėse.

Širdingai dėkoju visiems
draugams, giminiams ir pažįs-
tamiems, dalyvavusiems mano
nepamirštamo vyro laidotuvėse.
Taip pat reiškiu didelę pa-
dėką visiems, kurie papuošė
mano vyro karstą gėlėmis ir
vainikais bei užjautė mane
skausmo valandoje. Tariau šir-
dingiausia ačiū visiems.

Pasilieku giliame liūdesy.
Ona Genevičienė.

PAJIEŠKOJIMAI

— Baronas Povilas, 13 Kirk
stone Str., off Chesham Str.,
Bredford, Jorks, England, ieš-
ko p. Stropaus, rodos, Juozo,
iš Vokietijos į Kanadą atvyku-
sio 1948 m. vasarą. Maloniai
prašau atsilipti p. Stropų ar-
ba jį žinančius pranešti man
jo adresą.

— Dar kartą pajieškomas
dipl. inž. Alfonsas Ilekis, ku-
rio diplomo nuorašas tebėra
„Nepriklausomos Lietuvos“
redakcijoje. Jis pats arba jį
žinantieji maloniai prašomi
pranešti jo adresą „NL“ re-
dakcijai: 7722 George St., Vil-
le Lasalle, Montreal, P. Q., Ca-
nada.

— Pajieškau p. J. Kirvaičio
ir p. J. Gadišausko. Prašau at-
silipti šiuo adresu: Bronius
Daušas, Krievd. weg. 61.
Eisden, Belgium.

— Juozas Viečerskas, (ad-
resas: Regierungslager, 13b
Memmingen, U. S. Zone, Ger-
many). pajieško Vytauto Ra-
žanausko, kuris iš Belgijos į
Kanadą atvyko 1949 m. pra-
džio, bet kurioj provincijoje ap-
sigyveno, žinių neturima.

Maloniai prašau atsilipti jį
patį arba jį žinančius nurodyti
pažymėtu adresu.

— Aleksandras Marksas,
gyv. McInnis Sdg., Via Coch-
rane, Ont., pajieško Otto Kos-
smą, atvykusį į Kanadą prieš
20 metų ir anksčiau gyvenusį
Blanchthorn Ave, Toronto,
Ont.

— Konvaitis Stasys, anks-
čiau gyvenęs Vokietijoje, Gre-
veno stovykloje, prašo atsilipti
ti draugus ir pažįstamus šiuo
adresu: Mr. St. Konvaitis, O.
P. Co. Ltd., Camp 44, Hem-
lo, Ont., Canada.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

670 Annette St., Toronto, atidarė

PETER PAN BEAUTY SHOP

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas,
dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek-
madienius) galima susisiekti telefonu: JU 1905.

JUN A Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rū-
bus. Be to, valome vestuves suknius, langų užuolai-
das (lengvas ir sunkias).
Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas
sąžiningai.

210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS PRIMAME UŽSAKYMUS
IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATAISYMAI VELTUI

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias bran-
gnybes. Garantuotas darbas, priimanamos kainos.
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lie-
tuvų bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radio aparatų
ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lie-
tuvškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešros, įvairių rūšių mėsos,
daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus
kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių angliškių medžiagų. Darbas atliekamas
SĄŽINGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd, Vile Emard, Montreal, Tramvajus 36.

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil. Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir vi-
sokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atlie-
kamą darbą.

PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių,
vokiečių, rusų ir anglų k. Tarpininkauju įvairiais reika-
lais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRA USKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų,
susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų verti-
mais statybų paskolomis ir tt. Skambinkite telefonu arba užkirkite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemeunt,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Kasdien rytais iki 9 val.
Pirm., antr., ir ketvirtad.
Vakarais nuo 6 iki 10 val.

RENE BOURDAGES Reg'd

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJASIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS

Specializuojuos užsakymais paštu (mail orders) iš visų
Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf
ėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

HAMILTON

PRATĖSIAMAS VAJUS.

KLB Hamiltono ap. vykdo ilgines pertraukas, pasirodys s. enoje Hamiltono moterų t. o. A. Laipšienė, E. Daugutytė ir I. Mickūnienė. 14 vakarą, surinkta užu Diepholzo lietuvių gimnazijai, viso 44 dol. Kbr.

ATVYKSTA TORONTO AKTORIAI.

Gegužės 12 d. į Hamiltoną atvyks Toronto DMT aktoriai. Veikalas, spektaklio vieta ir laikas — sekančiame NL Nr.

KONCERTAS.

Gegužės mėn. 5 d. KLB Hamiltono ap. rengia didelį koncertą, kurio programą išpildys iš Čikagos atvykę menininkai: op. solistės: I. Motiekaitienė, ir A. Kalvaitytė ir prof. V. Jakubėnas.

Šiam koncertui gauta nauja ukrainiečių salė (19 Gray), ta pati, kurioje buvo ir HLDMT premjera „Vanduo Canitogai“. Koncerto pradžia punktuoliai 7 val. Po koncerto smagūs šokiai. Kbr.

PAVYKĖS PASILINKSMINIMAS.

Balandžio 14 d. KLB Hamiltono ap. valdyba surengė linksmus šokius — „Pavasario sutikimą“ su lengvo žanro menine programa. Išpildytojais buvo svečiai iš Toronto B. Rukša ir hamiltoniečiai — E. Daugutytė, V. Babeckas ir po

Sault Ste Marie, Ont.

NETEKOME PAVYZDINGO TAUTIECIO.

trejetą metų išgyvenęs S. S. Marie ir dirbęs vietos didžiuliam plieno fabrike Steel Plant'e p. Vytautas Gavelis persikėlė gyventi į Montrealį.

Naujoje vietoje, p. V. Gavelis nepr. Lietuvos laikais dirbęs karo aviacijos dirbtuvėse Kaune, gavo darbą savo specialybėje.

Šio pavyzdžio, padorus ir draugiško tautiečio išvykimą reikia tikrai apgailestauti ir išvykusi galima prisiminti tik iš gerosios pusės.

Išvykusiam naujoje vietoje linkėtina kuo geriausios kloties, o taip pat nepamiršti ir savo senų draugų, pasilikusių S. S. Marie,

VĖL TURIME LIETUVI KAT. KUNIGĄ

Sault Ste Marie, Ont. Dvasinės vadovybės patvarkymu, kun. L. Kemėšis iš Port Arth-

LINKSMAVAKARIS WINDSORE.

Windsoro, Ont. Lietuvių Bendruomenės Komitetas š. m. balandžio mėn. 28 d. žinojoje Rumunų salėje (2585 Seminole St.) rengia Linksmavakarį.

Programoje dalyvauja Br. Budriūno vedamas vyrų kvartetas, mišrūs duetai, papildant vietos menininkų pajėgoms. Numatyta įdomi, vertingų daiktų loterija. Pradžią 7 val. vakaro.

Po programos, erdvioje salėje, prie geros muzikos šokiai. Atsigaivinimui didelėje patalpoje veiks turtingas bufetas su įvairiais gėrimais.

P. J.

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išėina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus ir A. Astrauskas.

Prenumerata: metams 4 dol., atskiro nr. kaina 45 ct. Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

GERB. TAUTIEČIŲ DĖMESIUI!

Pinigų išsiuntimas į kitus kraštus yra sunkus ir sudėtingas dalykas. Tačiau nuo šio laiko pinigų į Angliją, už spaudą ir kt. be jokių formalumų galime persiųsti per „NL“ administraciją. Pinigai Anglijoje bus išmokami aukščiausiu banko kursu: už 1 dolerį — 6 šil. 6 penai, už 3 dol. — 1 svaras sterlingų. Pinigų administracijai įmokant aiškiai pažymėti, kam pinigai Anglijoje turės būti išmokėti ir tikintis adresas. Skubūs išmokėjimai bus atlikti pridėjus už 15 ct. pašto ženklų.

„NL“ Administracija.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

VANCOUVER

VANCOUVERIO LIETUVIAI FAKTŲ ŠVIESOJE. FAKTŲ ŠVIESOJE.

Iš patikimų šaltinių teko patvirtinti, kad paskutiniu laiku B. C. saugumo polijios organai iš naujo suregistravo toje provincijoje gyvenančius komunistus, jų pasekėjus ir šiaip ne patikimus valstybei asmenis. Į sąrašą papuolė net pas komunistus gyvenę su pastaba „nenustatyti“.

Be abejo į tą sąrašą papuolė ir „Lietuvių literatūros draugijos“ vadai su jos nariais. Ta draugija jau anksčiau policijos buvo įregistruota kaip priešvalstybinė komunistinė organizacija, nors prisidengusi nekaltu „literatūros draugijos“ vardu.

Kaip visiems yra žinoma, komunistai įvairiose valstybėse vengia tiesiogio komunisto vardo, kadangi jau visiems pasidarė visiškai aišku, ko jie siekia ir kam tarnauja, tai dangstosi įvairiais nekaltais vardais, kad sumažintų įtariamą ir patrauktų daugiau narių savo tarpan.

Bet užtenka tikrai paimti jų leidžiamą „Ljudną Balsą“ ir rąkas ir aiškiai suprasi, kam jie tarnauja.

Ten viskas niekinama kas šioje valstybėje padaryta ar daroma, bet viskas gerai kas yra padaryta ar daroma Sov. Kusijoje.

Kiek man, kaip senam kanadiečiui, žinoma, toje Vancouverio „lietuvių draugijoje“ narių liko visai mažai.

Tai tik beveik viena valdyba, susidedanti iš Valiuko, Grinkaus Kiškio ir Markevičiaus, kurių ir paveikslai buvo įdėti „Liaudies Balse“. Na, ir beveik tiek pat jų suklaidintų senų lietuvių, kurie vis dar ne apsisprendžia, į kurią pusę galutinai pasukti.

Kadaise ši draugija narių turėjo daugiau, bet paskutiniai pasauliniai įvykiai daug kam akis atidarė ir jie pasišalinę. Yra dar keletas iš senųjų lietuvių, kurie nenorėdami nuiraukti draugystės, kaip su senais lietuvišiais, retkarčiais nueina į tos „draugijos“ susirinkimus, paaukvoja keletą centų „Ljud. Balsui“.

Mano nuoširdus pasiūlymas komunistų suklaidintiems lietuviams, nors jų nedaug yra, nieko nelaukus nueiti policijon ir pareikšti, kad nuo dabar nieko

bendro neturiu su komunistais ir esą patikimi šios valstybės piliečiai.

Pasaulinė padangė niaukiasi ne mėnesiais, bet valandomis. Kiekvieną dieną karas gali išiliepsnoti. Ar bus tau, lietuvi, malonu, kai tu, būdamas nieku nekaltas, atsidursi už spygliuotų vielų? Kai tavo taip sunkiu darbu įsigytą turą pusdykiai kas nors paims? At atlygins tau tada Grinkus & Co., bei „Liaudies Balsas“, kuriuos tu remi? Aš manau, puikiai atsimenate japonus, kurie čia Vanc. buvo labai gražiai įsikūrę. Kur jų turtas šian dien? Nelauk kol tau tas pats atsitiks.

Vieną, antrą kartą pastebėjau kelis naujus emigrantus lietuvių minėtos draugijos parengimuose. Aš tikiu (nes ir mano tėvą bolševikai išvežė), kad Lietuvoje neliko šeimos, kuri nebūtų paliesta komunistų. Bet ką lankantis pas komunistus, jie galvoja, man neaišku. Ar atsilankydami komunistų parengimuose savo centais nepadedate savo broliui, sesei, tėvams, likusiems Lietuvoje, užnerti kilpą ant kaklo? Aš žinau, komunistai pakalba, pavaišina duoda išgerti, bet jie neklausio, ką jūs kalbate. Jie net savo tikram broliui netiki ar nuduoda netiklį. Gerai, kad tokių vos keli yra. Vienas naujasis suspėjo jau net pavarde nukirpti pusiau ir kartais aštriai pasisako prieš savo senąją tėvynę.

Yra keletas, kurie gailisi pinigų net laikraštį užsiprenumeruoti, nors darbus turi gerus ir gerai uždirba. Mielas lietuvi, negailk keletos dolerių lietuviškai spaudai. Tai yra tavo dvasinis penas. Dėl keletos dolerių biednesnis nebūsi.

Pora lietuvių sukūrė šeimas su diplomuotais, sukūrė šeimas su svetimautėmis. Gal jų apskaičiavimu ir gerai? Bet man asmeniškai atrodo, kad ne.

Inteligente, kur tu gimei? Kur tu mokslą sėmėi? Ar ir tau tėvynė nieko nedavė, kad atsiskyrėi nuo jos? Ar tik mūsų inteligentija, atsidūrusi tremtyje, negrįžta į Vinco Kurdirkos gdynę?

Kaip buvo džiugu, kai naujai atvykę į Vancouverį, grei-

WINNIPEG

IS WINNIPEGO LIETUVIŲ GYVENIMO

Šių metų balandžio mėnesio 8-tą dieną. Lietuvių klubo salėje įvyko Winnipeg miesto ir jo apylinkės Lietuvių Bendruomenės narių susirinkimas. Svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo rinkimai valdybos, revizijos komisijos ir kitų reikalingų organų.

Išstačius kandidatus ir karštai pasisakius einamu klausimu, slapto balsavimu išrinkta iš 7-nių asmenų valdyba. Valdybon ir į kitus organizacijos organus pateko energingi žmonės, iš kurių galima tikėtis, kad jie sugebės bendruomenės vairą tinkamai ir vieninga lietuviška kryptimi vairuoti.

Pasibaigus susirinkimui, valdybos nariai susirinko p-n Pauplio name pasiskirstyti pareigomis ir pasitarti apie ateinančius rekalus bei darbus. Pirmininko pareigoms vienbalsiai išrinktas senas Winnipeg gyventojas p. Pauplys.

Nežiūrint kelių menkniekių ir kalbų skirtingumo, kurių sirinkimuos būna, buvo malonu ir jauku stebėti šiame tolimame Kanados krašte nemažą sauželę lietuviškai kalbančių žmonių. Ypatinai buvo malonu klausytis p. Liaukevičiaus kalbos. Dabar tikrai tegul tarp visų, vardan tos Lietuvos, santarumas ir vienybė teįsdi!

J. K.

EDMONTONE NUOŠIRDŽIAI VERTINA LIETUVĄ

Vasario 16 d. lietuvių tautos iškilme labai gražiai vedamuoju paminėjo prancūzų laikraščio „La Survivance“ redaktorius P.-E. Breton, o. m. i., suminėjęs lietuvių tautos kelius nuo proistorinių laikų, jos

tu laiku susiorganizavo ir įsteigė Kanados Lietuvių Tarybą, suorganizavo chorą ir tautinių šokių grupę, kuri taip gražiai keletą kartų pasirodė. Mums, seniems lietuviams, net ašaros išriedėjo kai po 20 — 25 metų išgirdome gražią lietuvišką giesmę. Kur dingio tie vienetai? Šiandien vienas vargonininkas sėdi prie vargonų. Vyrų kaip jūs veikiate liuoslaikiu? Ar jau taip užimti, kad neturite laiko bent porą valandų savaitėje paskirti chorui ir tautiniams šokiams? Kiek daug laiko praleidžiote be jokios naudos sau ir tautos labui. Be to, pora mandročių pradėjo knistis po šeimyniniais pamatais. Ar tai gerai?

Artėjant pavasariui, atsiranda ir daugiau darbų Vanc. Tėko sužinoti, kad po kelių savaitių pradės statyti laivus. Darbas ten gerai apmokamas ir per antrąją P. Karą buvo galima dirbti, kiek tik širdis norėjo. Aš manau, kad ir dabar tas pats bus.

Taip yra šioje mažoje Vanc. liet. kolonijoje. Bendrai pameus, kiek man teko patirti sveikinimo žodžių. Šarkis su kitose didesnėse kolonijose, jaudintas. Spausdamas sveičia sugyvenimą tarp senų ir naujų emigrantų yra geras, išskyrus kelis „stikliuko“ garbintojus, kurie savo darbais kartais padaro išsišokimų.

Senas emigrantas.

atkūrimą nepriklausomos valstybės ir josios atsiekimus ir pagaliau jos kančias okupacijose. Be to, jis gražiai atsiliepė ir apie „išvietintuosius“, kurie yra atvykę į Kanadą.

SKAUDI NELAIMĖ ISTIKO MŪSŲ TAUTIEČIŲ ANGLIŲ KASYKLOJE

East Coulee, Alberta. Iš seniai atvykusių mūsų tautiečių, čion dirbo Muray anglų kasykloj Vincas Kasperavičius vežiku (driver). Jis anglų pripildus vagonėlius ir tuščius išveždavo ir atveždavo mažiuku arkliu.

Balandžio pradžioje važiuo damas su 3 pilniais vagonėliais Kasperavičius priešais netikėtai rado kertamą mašiną. Arklys greit sukosi į šalį, ir retė žiu pagriebė jo kojas. Pasekmė buvo tokia, kad nelaimingasis papuolė po apačia tų pilnų vagonėlių. Du vagonėliai per nelaimingąjį perėjo, o tre tysis užkliuvo ir sustojo. Truko daugiau kaip pusė valandos iki važiuos su ta kertama mašina, atsivedė daugiau angliakasių ir nelaimingąjį iš po vagonėlių išėmė. Drumheller ligininėje rasta sulaužyta ranka ir koja, klubai smarkiai sutrinti, kraujo daug nutekėję. Dabartiniu metu Vincas Kasperavičius guli Drumheller ligininėje ir kovoja su mirtimi.

Ypač Calgary lietuviams, daug kam Vincas Kasperavičius buvo gerai žinomas. Kas tuo plačiau interesuotųsi, prašau kreiptis laišku ar asmeniškai, pas Vinco Kasperavičiaus įgaliotinį ir globėją Mr. J. Kossel, Willow Creek, Alberta. Vincas Kasperavičius yra N. Lietuvos skaitytojas. Nuširdi p. V. Kasperavičiui užuojaut.

A. Vaisnis.

ISPŪDINGAS PASVEIKINIMAS

London, Ont., didžiulę sporto salę — Areną, kur vyksta visos svarbiosios sporto rungtynės, praeitą trečiadienį aplankė ir nemažas lietuvių būrys. Mat minėta dieną Kanados ir JAV žymiųjų imtinių ristygnės teisėjai atvyko buvęs pasaulio sunkaus svorio bokso čempionas mūsų tautietis — J. Žukauskas - Šarkis.

Ristynių antroje dalyje prieš teisėją J. Šarkio atėjimą, didžiausiam kelių tūkstančių publikos nustebimui, į ringą įėjo... graži, tautiniais rūbais apsirengusi lietuvaitė su palydovu. Pasidarė nustebimo tykla. Tačiau tuoj per garsiakalbį reikalus buvo paaiškintas: šie du Londono miesto lietuviai atėjo pasveikinti savo tautiečio, buvusio pasaulio bokso čempiono J. Šarkio. Kilo plonų audra, kuri dar padidejo, kai įžengė Šarkis. Garsiakalbis buvo perduotas sveikinto liet. kolonijoje. Bendrai pameus, kiek man teko patirti sveikinimo žodžių. Šarkis su kitose didesnėse kolonijose, jaudintas. Spausdamas sveičia sugyvenimą tarp senų ir naujų emigrantų yra geras, išskyrus kelis „stikliuko“ garbintojus, kurie savo darbais kartais padaro išsišokimų.

Senas emigrantas.

Telef.: HE 0106

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios)

GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ.

Tautiečiai kviečiami atsilan kyti ir įsitikinti. SAVININKAI BR. JOCAI.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užrašykite:

Kasdien:
Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Montreal, Que.
Tel. Ha 6708

DĖMESIO!

VIOLETA JURIENĖ

kviečia visas lietuves į

BLUEBIRD MOTERŲ KIRPYKLA

Mandagus, greitas patarnavimas. Lietuvėms nuolaidos.

BLUEBIRD BEAUTY SALON:

Montreal, 5206 Park Ave. Tel: CR 4600.

Lietuviška moterų kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITE
(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

ŠI ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 21 DIENĄ, 7 VAL. VAKARO, 1371 LAURIER EAST, SALLE PAROISSIALE ST. STANISLAS, BUS LIETUVOS OPEROS SOLISTĖS

ELZBIETOS KARDELIENES

20-TIES METŲ SCENOS DARBO SUKAKTUVĖMS PAMINĖTI

KONCERTAS

DALYVAUJANT: DRAMOS AKTOREI BIRUTEI PŪKE LEVIČIŪTEI IR PIANISTUI KAZIMIERUI SMILGEVIČIUI

PROGRAMOJE: lietuvių liaudies dainos, moderni lietuvių muzikų kūryba, klasikinė ir moderni tarptautinė muzika, grožinės literatūros perlai ir instrumentinės muzikos kūriniai.

VISI TAUTIEČIAI maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas \$ 1,25.

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

ELZBIETA KARDELIENĖ

KAZIMIERAS SMILGEVIČIUS

MONTREAL

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Ilgai teko įeiti į „Nepriklausomos Lietuvos“ dešimtmečio sukaktuvėms minėti salę. Norima buvo rasti erdvę ir galimam gražiam salės. Bet Montrealy tai labai sunkus uždavinys. Galų gale neliko nieko kito kaip tiksliai pasitenkinti jau žinomą lenkų salę. Tiesa, ji gana graži, bet mūsų susibūrimams nėra pakankamai erdvi. Dideli sunkumai ten ir su rūbų kablykla. Laimė, jos dabar beveik nereikės, nes minėjimas jau nustatytas šio gegužės 26 dieną, kada tikimasi bus jau pakankamai šilta ir nedaug kam tereikės drabužių kabyklos.

Kaip jau žinoma, minėjimas bendrais bruožais yra numatytas toks: Pirmą bus iškilmingas aktas, kurio metu bus pagerbti „NL“ iniciatoriai, organizatoriai, buvusieji redaktoriai ir visi bendradarbiai ir talkininkai; po to seks bankietas, ir visa iškilnė bus užbaigta galimai gražiu balium.

Kadangi, kaip žinoma, patal

ISNUOMOJAMAS BUTAS

iš 5 kambarių (atskirame vieno aukšto name), su baldais, kurie yra parduodami. Yra telefonas. Viena minutė laiko nuo Hochelaga autobuso. Teirautis Mrs. O. Mikulis, 2586 Desmarques St. Tetreville.

ISNUOMOJAMI

2 dvigubi kambariai, Verdun, Ruelle Ave su visais patogumais. Dėl susižinojimo skambinti kasdien nuo 7 val. vakaro, telef. HA 7575 M. Krauzas. Choras, vertindamas didelį ir

DĖMESIO, MONTREALIEČIAI!

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į Montrealio skaučių rengimą

Vakara-koncertą

kuris įvyks balandžio 22 d., 4,30 val. pp., 325 De Montigny East.

Programoje: „Sėkmadienio popietė“, 1 v. scenos vaidelės; „Snieguolė ir 7 nykštukai“ — baletas ir „Meilės majonezas“ — baletas ir kt.

Šokiams groja „Lithuanicos“ kapela. Bufetas, loterija. Įėjimas 50 ct.

Montrealio Neringos Skaučių Tuntas.

pos yra ribotos, tai visi norintieji dalyviai prašomi išanksto užsiregistruoti. Tam tikslui sekančiame „NL“ numery bus paskelbti asmens, pas kuriuos tai bus galima padaryti, bet ir dabar, bendrai imant, galima pasakyti, kad galima registruotis „NL“ redakcijoje ir pas visus KLCT narius.

Pastebima, kad į „NL“ dešimtmečio minėjimo iškilnė jau pasižadėjo atvykti Generalinis Lietuvos Konsulas Kanadoje — Igaliotas ministeris Švedijai p. Vytautas Gylis (tai bus pirmasis jo atsilankymas Montrealy), iš Toronto pirmasis „NL“ redaktorius p. V. Dagilis, iš Simcoe pp. Trečiai ir tt.

Jau yra gaunami sveikiniai

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS

bažnyčios statybos komitetas balandžio 15 d. išrinkti agr. p. Vazalinskas, P. Adamonis, P. Žemaitienė, p. Stankuvienė ir p. Lukoševičius.

SERGA F. NIAURA

P. Felksas Naura sunkiai su sirgo ir turėjo atsigulti į ligoninę, kurioje jam padaryta operacija. P. Naura jau sveiksta. Linkime jam gerai pasitaisyti ir sustiprėjus atgauti darbingumą.

IŠSIKĖLĖ PP. JANKAIČIAI

Montrealio lietuvių visuomenės veikėjas agronomas p. V. Jankaitis su žmona ši antrą dieną išvyko į Toronto, kur pasiryžęs naujai įsikurti. Pp. Jankaičiai ypač daug yra čirbė ir nuveikę Montrealio lietuvių chorą organizuojant, jį komplementuojant ir tvarkant. P. Jan Rielle Ave su visais patogumais. Dėl susižinojimo skambinti kasdien nuo 7 val. vakaro, telef. HA 7575 M. Krauzas. Choras, vertindamas didelį ir

nuoširdų darbą chore, išvykstantiems pp. Jankaičiams su ruošė iškilmingas išleistuves, kuriose gražiai įvertintas jų darbas, gražios pastangos ir linkėta jiems gražiai naujoje vietoje įsikurti. Reikia pažymėti, kad p. Jankaitis buvo trečiosios šeštadieninės lietuvių mokyklos Montrealy, Rosemounte, vedėjas ir mokytojas. Be to, ir DLK Vytauto klubo rėmėjas.

Pp. Jankaičiams išvykstant, Montrealis netenka šviesių ir nuoširdžių darbingų bendruomenės narių. Sėkmės naujoje vietoje!

MIRĖ ŽINOMASIS MONTREALIO LIETUVIS

Vis daugiau senosios kartos lietuvių apleidžia šį pasaulį. Taip balandžio 12 d. savo bute, 6347 Hadley St., mirė žinomosios Montrealio lietuvių tarpe šeimos, davusios kelis iš mokslintus jaunosios kartos lietuvių, galva Julijonas Pešras Vapšas ir balandžio 16 dieną palaidotas Montrealio kapuose. Velionis paliko liudės žmoną Eleonorą, sūnus Petrą, Antaną ir Julijoną ir dukterį Eleonorą. J. P. Vapšas mirė sulaukęs 65 metų amžiaus. Tebūna jam lengva Montrealio kalno žemėlė.

GIEDOS BAŽNYČIOJE

Ši sekmadienį, balandžio 22 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje sumos metu giedos E. Kardelienės mokinė p. Justina Kavaliauskaitė.

L. A. B. „DAUGAVAS VANAGI“

(latvių) Montrealio skyrius, balandžio 22 d. 7,30 v. vakaro Centrinės Y. M. C. A. salėje 1441 Drummond St., rengia

DIDELI KONCERTA

Koncerte dalyvauja:

Latvijos Valst. Operos dainininkai

HERTA LÖSE

VIKTORS STOTTS

ir

Pianistas HUGO STRAUSS.

Programoje: Vitolio, Medinio Kalninio, Norvilio ir kitų latvių kompozitorių kūriniai ir Bruno Skultės „Dieve, Tavo žemė dega“.

Arijos ir duetai iš Traviatos, Karmen, Samsonas ir Dalila, Don Carlos ir kt.

Įžanga:

I vieta \$ 1,50.

II „ „ \$ 1,25.

III „ „ \$ 1,00.

DLK VYTAUTO KLUBE

ši šeštadienį šokių nebus.

Klubo Valdyba.

SUSILAUKĖ ŠEIMOS PRIEUGLIO

Pp. Gutauskų šeima susilaukė prieauglio: p. Liucija Katanavaitė - Gutauskienė balandžio 15 dieną pagimdė dukterį. Sveikiai augti!

P. VAICIŪNO „PRAŽYDO NUVYTUSIOS GĖLĖS“, MONTREALYJE

Montrealio scenos mėgėjų grupė gegužės mėn. 5 d. D. L. K. Vytauto klubo patalpose stato įdomų veikalą: P. Vaičiūno III veiksmų pjesę „Pražydo Nuvytusios Gėlės“. Režisuoja St. Barauskas.

Po vaidinimo, kaip ir paprastai šeštadieniais, grojant puikiam orkestrui, bus šokiai.

Tad visi, kurie jaučia bent menulį, mielai kviečiami atsilankyti. Tuo pačiu visi prašomi nesivėluoti, nes programos pradžia lygiai 7 val. Įėjimas 75 ct.

DLK Vytauto Klubas Valdyba.

SKAUČIŲ VAKARAS — KONCERTAS.

Balandžio mėn. 22-ą dieną 4 val. 30 min. Montrealio „Neringos“ skaučių tuntas rengia vakarą - koncertą, kuris įvyks 325, Est De Montigny.

Vakaro programa bus išpildoma visų tuntą sudarančių vienetų. Matysime montažą iš pildomą „Vaivos“ vyr. sk. d. vės, baletą „Snieguolė ir 7

SUSISIEKIMAS: Patogiausi a St. Stanislovo salę pasiekti nuo St. Catherine AMHERST troleibusu (elektrinių autobusu), kuris eina į kalną ir nuveža ligi pat salės, prie kurios ir sustoja (Amherst gatvė, kurios vardu pavadintas autobusas, yra tarp St. Denis ir Papineau). Kelio apie 10 min. nu St. Catherine.

TORONTO

PIKIETUOTAS, „TAIKOS KONGRESAS“

Balandžio 7 — 8 dienomis Massey Hall įvyko tarptautinis Komunistų kongresas. Kadangi raudonieji pasaulio agresoriai nenorėjo parodyti tikrąjį savo veidą, tą suvažiavimą pakio po „taikos kongreso“ priedangą. Į „taikos kongreso“ turėjo suvažiuoti iš 80 kraštų 2064 delegatai. Kongreso svarbiausias asmuo — Dr. Cristopher Woodard, iš Anglijos, kuris savo agitacinę pareigą skirtą Stalino garbei, yra atlikęs ir Varšuvoje.

Ši komunistinė suvažiavimą antikomunistinis komitetas sutiko pasaulinio masto protestu. Gana per trumpą laiką komitetas, susidedantis iš lietuvių, latvių, ukrainiečių, rumunų, vengrų, bulgarų, kazokų, kroatų, baltgudžių ir slovakų sušaukė ypatingą posėdį ir pasiruošė atidengti paslapties skraistę.

Balandžio 7 d. 6 val. vaka-

nykštukus — „Kung. Birutės“ jaun. sk. d-vės, skambini mas pianu ir deklamacijos — „Šatrijos Raganos“ skaučių d-vės ir „Meilės majonezas“ — Vainų.

Po programos žaidimai ir šokiai, grojant „Lithuanicos“ orkestrui; loterija, bufetas ir kitos įvairenybės.

Gautas pelnas bus sunaudotas paremti „Skautų Aidui“ ir jaun. skautų ir skaučių stovyklai ateinančią vasarą.

Visa Montrealio visuomenė kviečiama į šį skaučių kvietimą atsiliepti ir savo skaitlingu dalyvavimu prisidėti prie jaunųjų auklėjimo darbu. Įėjimas 50 ct. Važiuoti iki St. Denis gatvės ir viršų iki De Montigne.

I. L.

Vacius Venckus.

LINKSMAS ŠOKIŲ VAKARAS - BANKETAS TORONTE

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto Skyrius, š. m. balandžio 21 d., šeštadienį, 7 val. vak. UNF didžioje, apatinėje salėje 297 College St. rengia linksmą šokių vakarą - banketą su staliukais, gairinčiais ir stipriais gėrimais ir užkandžiais.

Mielas lietuviškas jaunimasir visuomenė maloniai prašomi atsilankyti ir prie geros muzikos linksmai praleisti vakarą. Bilietai jau parduodami „Laisvosios Lietuvos“ Redakcijoje 145 Harrison St. Telef. LO-0942. Bilietų kaina 1 dol.

Laukiame visų atsilankant į mūsų parengimą.

LAS Toronto Skyrius.